

BOHEMIA
ZEITUNG
DES TSCHÉCHISCHEN EXILS
JOURNAL OF CZECH EXILE

REDAKTION
Köln-Ehrenfeld
Hansemannstr. 54-58
Telefon 558 38

ČÍSLO 93-94 leden - březen 1960

LIST ČESKÉHO EXILU

Bohemia

AKCE PRAŽSKÝCH KOMUNISTŮ

VL. PEKELSKÝ

Letošní rok bude pro obyvatelstvo Československa rokem mnoha nových změn a proto i značného neklidu. Provádění územní reorganizace (viz mapka) bude spojeno s novou restruktizací administrativních sil a s přemíslováním úředníků, včetně komunistů, do zemědělství a průmyslu. Nová mzdová reforma přináší nejen zvýšení platů, nýbrž často i platy menší, hlavně u pracovních sil s nedostatečnou kvalifikací. Zemědělská půda, která je ještě asi z 15 % v rukou soukromé hospodářské síly, musí být do konce tr. kompletně zesocializována. Oslavy „15 let

Tempo socializace se zvyšuje - Komunisté slaví „15 let osvobození ČSR“ - Obyvatelstvo musí zvýšit svoji pracovní výkonnost - Nové volby - Sloupající závislost ČSR na osvození ČSR“ dávají rovněž vitanou příležitost k nuceným masovým a bezplatným brigádám obyvatelstva, aby toto v akci „Z“ upravilo svá města, vesnice, parky, domy aj. Letní „Spartakiáda“ má v Praze soustředit přes 2 milióny občanů, z toho 750 000 cvičících na Strahovském stadionu. Rovněž bude v ČSR provedeno sčítání obyvatelstva, které

větském bloku - Zahraniční aktivita - Infiltrace starousedlíků v záp. zemích - Boj proti exilu novými metodami - Také Západ musí posupovat podle určitého plánu.

pomůže doplnit nejen statistiky, nýbrž i kartotéky pražského ministerstva vnitř.

V červnu tr. nově zvolení členové Národního shromáždění odhlasují novou, již opravdu „socialistickou“ ústavu, ČSR, kterou předmětem vypracuje a schválí ÚV KSČ. Také do Nár. výborů budou provedeny volby anovi členové budou se nazývat stejně jako příslušníci parlamentu - „poslanci“.

Nová pětiletka, která měla být skončena 31. prosince tr., má být splněna před termínem; v mnoha podnicích již v dubnu, aby mohl být třetí pětiletý plán důkladně připraven. Vláda počítá pro třetí pětiletku s velkými investicemi hlavně v průmyslu ocelářském a chemickém, které plánuje ve výši 312 miliard Kčs.

K dosavadní závislosti ČSR na SSSR resp. komunistickém bloku v dodávkách surovin, přistoupí i závislost v energetice. Na čs. území začíná se se stavbou energetických tras, které budou ČSR spojit s Rumunskem, SSSR, Polskem, a sov. zónou Německa a pomáhat přeexponovanému čs. průmyslu v překonání nedostatku elektrické energie.

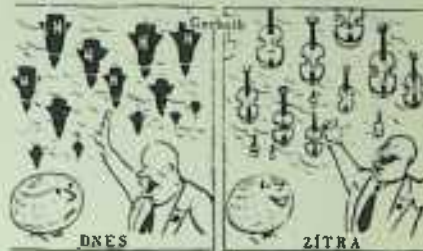
Se vzrůstající industrializací ČSR je rovněž čím dál tím větší tlak na pracující, aby tito se neustále snažili o dobrou kvalifikaci. To neznámá ovšem, že by ideologická nebo propagandistická činnost KSČ mezi obyvatelstvem snad povolila. Ta je naopak zvyšována a dokazuje se v ní, že připravovaná koexistence mezi Západem a Východem bude jen projevem nemilosrdného hospodářského i ideologického souboje, který musí uvědomělosti komunismus vyhrát za každou cenu! Je proto samozřejmé, že každá malá vesnička v ČSR dostává komunistického tajemníka, každé JZD svého kom. dirigenta a každý podnik komunistického dozorce a vedoucího, kterým je dána v rozhodnutí menších místních problémů také zvýšená pravomoc.

V zahraniční politice provádí ČSR mnohé akce. Předně se specializuje v propagandě proti Německé spol. republice a bombarduje západní veřejnost „dokazy“ o německém revanšismu, antisemitismu, militarismu apod. Právě v posledních dnech uspořádali čs. komunisté v západních státech, prostřednictvím svých vyslanectví, tiskové konference o „zločinné minulosti“ soudců a státních nadvládních z NSR, kteří za války působili v tzv. Protektorátu ČM. Proti sugetským Němcům vydává Praha štvavé bružurky (poslední má název „Die Unverbesserlichen“) a rozšiřuje je v západ. světě. Proti ministru prof. Oberländerovi byl natočen v ČSR dokonce celý film a vydána „líněná kniha“; vše jen k zdiskreditování vládních institucí NSR v očích západní veřejnosti.

(pokračování na str. 3)

Jen s Vaší pomocí!

K ZAJIŠTĚNÍ VYDÁVÁNÍ BOHEMIE opět přispěli: z USA: GM 30.- dol., JB 10.- dol., IP 10.- dol., BJ, VFJ, VO po 5.- dol., ASK 4.- dol., CH a EII po 3.- dol., AS 2.- dol.; Děkujeme za pomoc na úskokový fond a stejně tak za zaslání předplatná. Neopomeňte nám pomáhat i nadále a zapravte rovněž předplatné, pokud jste tak neučinili, prosím, co nejdříve; pro tento rok je prozatím stanoveno na DM 8.- resp. 2.- dol. Ti, kteří dostanou toto číslo na ukázkou, nechť se brzy rozhodnou zda si „Bohemii“ předplatí, neboť od příštího čísla budeme zasílati náš list pouze abonentům. Nezapomeňte, že nám není lehké

jeho diktátorem, aby dokázali jací jsou kom- pro tu jeho existenci. A svět pak užasne, jak byl zločinně podveden těmi, kteří si osobili jeho jménem jednat a mluvit.

V hrůze co jak bude strašit nás ještě duchov- Byl to nejdřív duch ženevský, nově duch Campdavidův. Po každém z nich zbyl zkažený vzduch. Jak bude pocílovat přísti duch? Přísti ko-konference bude mít víc ko- a jednu ko- stenci. Třeba nasloucháno bez dotazu a bez protestu, jako v kostele při kázání o dog- matech.

Prostý člověk by si asi nepodal ruky s o- bou, o které ví, že je to zločinec. Ale hlavy západních států se předhánějí ve zdvořilostech a vzájemných pozváních k veliteli a chlebo- dárce vyzvědačů, pro něž podpisují rozsudky smrti. Jak se jim zjednoduší situace, až po dojednání ko-existence budou povinni přímo dodávat zprávy existujícímu partneru a ušetří si práci pro ochranu svých ko-.

Zaslepenost Západu se nejlépe projevuje v otázce raketových pokusů. Zatímco Západ posílá do vesmíru nákladné přístroje a zkoumá polární záření, ionizační stratosféry a vliv slunečních skvrn na televizi, Východ snaží se za každou cenu a nejjednodušeji ovládnout naši zemi z vesmíru. A podaří se mu, protože západní ko-budou nuceni sdílet existujícímu Východu všechny své výzkumy.

Existují-li již na světě dvě zla (o dobrou nebudeme přece mluvit), a nechce-li být to me- ší zlo natolik nehumánní, aby vyhladilo zlo větší, pak je možná ko-existence jen v napro- stém odizolování se od zla většího. Použití ne- válečného prostředku osvědčeného u protistrany a zakázat existenci politických stran finan- covaných k podvratným činnostem. To by ovšem znamenalo pro Západ přiznat se ke škodlivosti demokracie a povzdychnout si s naším Nerudou: „My demokracie rozséváme všude jen nesvár.“

A nesvár na Západě bude jednou z příčin konce jeho existence jako ko- a nastoupí existujícího již pokrokového zločinu na ce- lém světě.

Fr. Roblinský

Mapa nové územní organizace republiky

Na mapce můžeme zjistit rozlohu 10 nových krajů ČSR, které se dějí dále na 108 okresů. Velká Praha tvoří zvláštní samostatný kraj. Nové rozdělení je prováděno od 1. I. tr. „na základě ekonomických aspektů“ a má být skončeno v administrativě do 1. VI. tr. a v hospo-

dářství do 1. I. 1961. Dosud měla ČSR v 19 krajích 270 okresů. Historické hranice mezi českými zeměmi a Slovenskem nejsou reorgani- zací porušeny, zato však hranice mezi Čechy a Moravou není již od první reorganizace státní správy z 1. ledna 1949 dodržována.

VÁCLAV VONDRÁK 80 LET

SOKOL - STÁTOPRÁVNÍK - DŮSTOJNÍK

Státoprávník

O národ nejzaslouže- lejší žijící Čech, dr. Václav Vondrák, slavil 19. února tr. 80 let plod- něho života. Narodil se v rolnické rodině české- ho exulanta v Sedmidu- bech na Volynsku v již- ním Rusku. Jeho vlastní tedy bylo Rusko, v té době jediná naděje Če- chů žijících po obnove- ní státu koruny české. Od studentských let v Kyjevě, Vondrák byl ve- den k vlastenectví v ro- dině předáka Čechů neza- pomenutelného Jindřicha. Profesor Štěpá- novič probudil v něm lásku k starým českým ru- kopisům, RKZ, několik let před tím profeso- rem Masarykem v Praze prohlášených za fa- lešné; jejichž nepravost však nikdy nebyla dokázána, právě naopak, jejich originalita a jedinečnost. Bádáním v rukopisech, základu to národního českého obrození a zdroji vzlet- né inspirace velikánům českého umění, jakými byli: Aleš, Dvořák, Hálek, Krásnohorská, Má- cha, Mánes, Myslbek, Smetana, Vrchlický, Zeyer - a které také Miroslav Tyrš pokládal za hlavní oporu národního sebevědomí, poprvé poznal mladý Vondrák bořitelské dílo Masary- kovo v českém národě. Tím více plněl ke- dvěma houbám, představujícím mládí a budou- nost a slibujícím národní vítězství - k myš- lence sokolské a státoprávní.

Založil Sokol v Kyjevě a stal se představi- telem Ruska ve Svazu slovanského sokolstva na sletech též v Praze. Bohatá a rozsáhlá ve- řejná činnost Vondrákova, kulturní (hudba a divadlo), hospodářská, politická i žurnalis-

tická, vyvrcholila roku 1914, kdy se dal ihaed po vypovězení války k dispozici ruské armá- dě. Vondrák, Jindříček, Voří, Tuček, Rajman, Čáslka, Husák, Švec, Vavroch a mnoho jiných nadšených Sokolů a státoprávníků počalo s formací prvních oddílů Čechů a Slováků v rus- ké armádě již v srpnu a září roku 1914. Státo- právní předáci Vondrák a Tuček prohlašovali, že Čech možno dobýt a osvobodit jedině čes- kým vojskem. Dr. Vondrák, jako vedoucí vo- jenské komise a prezident Svazu čs. spolku za Rusi, vytvořil již v dubnu 1916 několikati- síčovou brigádu, která v poslední úspěšné ruské ofenzivě na východní frontě proslavila ve světě české bojovníky za svobodu v památ- ně bitvě u Zborova, 2. července, 1917.

Důstojník

Sokol

Díky Vondrákovi a jeho nadšeným druhům, český národ měl, poprvé od dob bělohorských, svoji moderní národní armádu se skvěle orga- nizovaným a naprosto spolehlivým, vlasteneč- kým duchem prochnutým sborem důstojníků a poddůstojníků, jehož vybudování věnoval dr. Vondrák největší péči. A byl to tento shor ve- doucích, který neselhal ve chvíli největší (pokračování na str. 2)

vydávati „Bohemii“, když nemáme jiných pro- středků než vlastní. Nezapomeňte, že sub- vence znamená odvislost. My chceme říkat to, o čem jsme přesvědčeni. Pomozte nám ucho- vat naši neovislost!

V Německu je možno platit prostřednictvím poštovního šekového úřadu a to na konto: 132 403, Postcheckamt Köln, rovněž na naše bankovní konto: Sparkasse der Stadt Köln, Zweigstelle Ehrenfeld (8), Konto Nr. 737.

ŠEKY z ciziny vyplácejte na jméno vydava- tele (Vl. Pekelský) nebo na list „Bohemia“; obojí na adresu: Köln-Ehrenfeld, Hansemann- strasse 54-58

Ziskávejte čtenáře „BOHEMIE“

Svobodná tribuna čtenářů

STÁLE POKRAČOVAT V BOJI

Právě nyní jsme svědky, jak se vyplňují slova nezapomenutelného a nehojácného senátora Jos. McCarthyho: „Budeme-li takto postupovat, nejen naše země, nýbrž celý svět přijde do úplného otroctví“.

Jako malá část národa, který je v exilu, dokážme, že chceme žít jako lidé vidící skutečné nebezpečí v dnešním světě. Hledejme cesty, které nás sblíží s těmi národmi placených zglajchšaltovaných politiků odmítáme, protože kdo jednou zradí, učiní tak za dobrý peněz znovu.

Prosíme za pomoc Boží. Každému člověku gal Bůh hlas svědomí, který mu připomíná, co je dobré a co zlé. Poslouchejme tohoto hlasu svědomí. Kdoví, zda tento rok není pro mnohého z nás rokem posledním a snad nám dá Bůh v tomto roce poslední velkou příležitost.

Nemohu jinak ukončit než slovy našeho velkého českého básníka Jaroslava Durycha: „Vstanem bratři, vstanem, ať kdo starý či mladý v loži rozestlaném hanba umírá.“

J. Třebeška

KAŽDÁ LEŽ MÁ KRÁTKÉ NOHY

Pozorně jsem si přečetl zprávy o Ant. J. Šustrovi z Clevelandu, který je znám mnoha zdejšími uprchlíky z tábora v záp. Německu. Je to téměř neuvěřitelné, kdyby to nebylo doloženo. Pravda nakonec vychází najevo, i když v tomto případě poněkud opožděně. Zprávy o A. J. Š. a fotografie vyvolaly v velký rozruch a jsem zvědav, zda to také zaznamenají zdejší noviny.

S. J., Chicago

Již dávno jsem nečetl něco tak zajímavého, jako články o Ant. J. Šustrovi z Okřisek v Brně. V době za senzacemi zapomněly americké noviny ověřit si informace, která jim byly dodána, a konečně to ostudilo. Někteří sokolové jsou tím dotati a nechť si tomu uvědomí. Jen pokračujte dále v odhalování takových nepravostí!

V. R., N. Y.

Četba „Bohemie“ je pro odběratele v Clevelandu opravdovým požitekem. Poslední číslo bylo předmětem nesčetných debat v rodinách i hostincích, kde se scházejí naši krajané. Schvaluje se všeobecně její obsah a to delší články právě tak jako drobné zprávy o tom, co dělají naši krajané. Zdejší americké noviny tu již několik let přinášejí zprávy o Ant. J. Šustrovi, jaký osud potkal jeho rodinu, co vytrpěl... A nakonec se dovídáme, že to není pravda. Fotografie, kterou přivezl Frank Vavřinec nelže... Mnoho zdaru!

H. F., Cleveland

SETRÁNÍ BRATŘÍ

Naturalizovaní Australané, bývalí čeští exulanti, Zdeněk Tykal a Ivan Veselý, byli členy australského hokejového mužstva na zimní olympiádě ve Squaw Valley. Austrálie je neprositý nováčkem v ledním hokeji. V prvním zápase, který byl náhodou hran proti ČR, utkali se dva bratři. Zdeněk Tykal hrál proti Františkovi, který reprezentoval ČR. Bylo to jejich první setkání po deseti letech. Zdeněk Tykal i Ivan Veselý byli v zápase tak zraněni, že první byl převezen do nemocnice a druhému bylo poskytnuto lékařské ošetření na zimním stadionu. Opakovala se scéna z melbournských olympijských her ve vodním pólu při utkání Maďarska s SSSR, kdy maďarské reprezentanti byli od „mírumilovných sovětských“ v obličeji zkrvaveni.

Dr. Václav Vondrák

(pokračování ze str. 1)

zkoušky, ale odmítl Masarykovy Benežovy příkazy neutrality a vzdání se bolševikům, když Sověty ohrožovaly samu existenci legií. Bojem proti bolševismu v nesmírné ANABASI od května do září 1918 zajistilo toto vojsko uznání čs. branného odboje a národa Čechů a Slováků od Spojenců – Velké Británie, Francie, Itálie a od Spojených států. Týdny byli již bolševici ničení našimi, ale Masaryk ještě 25. června 1918 nabízel Čičerovovi, sovětskému komisaři zahraničí, odložení čs. armády ve zvláštním telegramu z Washingtonu. Čin, který legionáři považovali za velezradu.

Uznáním čs. protibolševických vojsk za spoluválceci stranu a národa Čechů a Slováků za národ spojenecký – byl dán mezinárodněprávní podklad příštího státu, jehož existenci zajistil národní odboj v Praze odvážením převratem 28. října 1918, dva týdny před skončením války. S tak vynikající prací v zahraničí získal dr. Vondrák též největší zásluhy osvoboditelské. Proto musel být zničen nebo odstraněn, aby mohla být vytvořena umělá Osvobozená legenda Masaryka a Beneše, proti jejichž příkazům zahájena anabasa a podniknut převrat 28. října. Dr. Vondrák byl vypuzen roku 1927 z vlasti, o jejíž osvobození měl tak nehybnou zásluhu. – Každým rokem dochází se však dr. Vondrák většího zadosťuchování za utpěná přikoj – přejeme mu další dlouhá léta ve zdraví a spokojenosti.

Je pěkně vykládati si pohádky o našem „hrdině“ exilu, kdyby ale byly pravdou... Když jsem takřka před desítkou let přijel do Melbourne, můj přítel chtěl mne překvapit a pozval mne do české hospůdky „Praha“ na obě. A to se nemělo stát! Neboť od tohoto okamžiku zůstal jsem – co se týče českého exilu – naprosto bez iluzí.

Sedíme v křemě u stolu se špinavým ubrusem, zatím co paní hostinská za plentou připravuje guláš s vermišulí. Nám šenkýř Eda Ilonkyš, přináší poroučenou vepřovou, knedle a zelo. Jeho tučné prsty hluboko zakotvily v zeli, což jsem mu ihned vytkl a můj přítel se za moji nevhodnou poznámku na mne rozkatil. „To jsi mu neměl říkat“, vytkl mi, „vždyť on je jedním z hlavních představitelů nář. soc. sdružení v Melbourne, je exservicemau z anglické armády, předsedou kopáčů ‘Slávie’, propaguje a prodává v křemě Vánův ‘Hlásek Domova’ a odbírá Jostenova ‘Čechoslovák’...“ Zkrátka je všemožným pánem českého exilu v Melbourne. Odpověděl jsem příteli, aby mi promínil, že jsem nevěděl, že náš šenkýř patří k národním válečným hrdinům, co by zapadl, neboť jeho plece nezdobí již pocinované metály, ale zato jeho nohy podepírají objemné pandery, které pod jeho šenkýřskou zástěrou rozrůstávalo se v petelný měch.

Nebudu vás, čtenáři, dlouho napínat. Jen jediná věc, kterou mi důvěřivý přítel o našem hrdinovi vyprávěl byla pravdou – že byl exservicemau. Avšak ne v anglické armádě, ale jako tankista hitlerovského vojska. Tuto pravdu nezakryl ani Jostenův časopisek, ze kterého Edouš rád lovíval vlastenecká hesla, jako „Věmi zůstaneme“, nebo „S námi nezažloubíte“, které pak s oblibou tlumočoval hostům.

Šenkýř Eda Ilonkyš již nezpívá na oslavách 28. října árie, již nemá křem, „Prahu“, již jen, co by pozůstatk své slávy, odebrál snad Jo-

KDO MÁ PRÁVO ZASTUPOVATI ČESKOSLOVENSKO?

V USA byla před několika lety založena organizace sdružující zástupce porobených zemí o jejím složení a činnosti není širší veřejnosti téměř ničeho známo.

V krajaných časopisech se po vánocích objevilo jakési poselství, které bylo patrně vysíláno také za železnou oponu rozhlasovými stanicemi RFJ a VOA.

Není bez zajímavosti, že svolání není nikým podepsáno a již proto mu není věnována taková pozornost, jakou by si zasloužilo ať již vzhledem k jeho obsahu tak i jeho autorům, jejichž jména zůstávají tajemství.

Čtenáře našeho listu jakož i většinu uprchlíků z ČR by velice zajímalo, která individua zastupují v této organizaci ČR, kdo je tam zvolil nebo jmenoval.

Po smutných zkušenostech z minulosti se totiž právem obávají, nespochybně snad jejich kvalifikace pro funkce v takové organizaci, pokud se ČR týče, pouze v tom, že doma byli předními činiteli stran kolaborujících od roku 1945 s komunisty a zastávali v důsledku toho důležitá místa v komunistickém režimu Národní fronty.

Předpokládáme, že jména zástupců v útvaru o který se jedná nejsou žádným tajemstvím a že se je dozvíme co nejdříve. Přec s komunisty i jejich kolaboranty a to doma i v zahraničí. Lidé, kteří pomáhali komunistům ztotožnit ČR, nemají žádné právo vydávati se v zahraničí za jeho zástupce. Národ je již dávno zabrátil a také většina uprchlíků z ČR o nich nechce ani slyšet.

J. Sova, USA.

NENÍ TO JIŽ KOEXISTENCE?

Interrex International Inc. z New Yorku staví obrovskou textilní továrnu v Kalininu v SSSR, britská firma Hymphrys A. Glasgow Ltd. a Petrocarbon Development Ltd. uzavřely smlouvy se sově. zónou Německa o výstavbě podniku na výrobu athyleny s roční kapacitou 40 000 t, firma Homboldt-Klöckner, Köln-Deutz, dodává zařízení pro jednu z největších cementáren v Prahy a USA prodala 3 vrtulníky stejného typu, které má k dispozici pres. Eisenhower, za 8 mil. dolarů od SSSR, po potřebu Chruščeva k nástěvám politiků v SSSR.

J. USA

SBORNÍK BOHEMIA

SBORNÍK BOHEMIA svazek 4. byl již všem vyxpedován, kdo uhradil předplatné za rok 1959 nebo 1960. Jinak je cena „Sborníku“ DM 4.-. Ze zajímavého obsahu uvádíme: „Co dělat?“ (S. Ghelland), „Odsun a čs. právo“ (dr. O. Oberland), „Morální ekvivalent války“ (dr. J. A. Bafa), „Wilson neuznával TGM“ (J. Bouša), „Volba B. Vikové-Kunětické“ (R. Kopecký), „Češi a Němci v literatuře“ (dr. P. Schorlemmer), „ČSR věra a dnes“ (Vl. Pekelský) atd.

Cest si bon

stenova „Čechoslovák“ a na svém hrdle nosí zlaté klínkátka, na kterém si tolik zakládal. Vím jen, že před rokem chtěl k vůli němu odcestovati do Itálie, což emigrační úředník s radostí uvítal, ale ke zklamání hrdiny dodal, že zpáteční vízum mu již do Austrálie nedá. Proto se cesty sešlo.

Já vím, že budu mít v Melbourne o jednoho „přítelíčka“ více, ale nedá se nic dělat. Tuto pohádku musel jsem napsat, aby starousedlíci a novousedlíci v Clevelandu si nemysleli, že jen oni mají svého sedmilhře Sustra, zatím co Melbourne má tohoto benešovského potěru o dobrou desítku více. Bratr Ilonkyš, tak jako bratr Sustr mají velkou smůlu, že mají v exilu totiž své krajany. Bratr Sustr, coby instruktor Moravcova Kuratoria pro výchovu mládeže, je krajanům velmi znám, třebaže vedení třebešského okresního Kuratoria nebylo nikdy pan-gemánské. Právem jeho okresním pověřencem byl komunistický intelektuál a druhým Vl. Bruckner, a zásluhou těch veškerých benešovských potěr byl schován v instruktorském sboru, aby nemusel na práci do rajchu. Proč si zakrývat pravdu? Byla to sebezáchrana, národu v těch dobách mnohem prospěšnější, než odposlouchávání blběho žvanění Pavla Svatého, který nesvatě se choval k českým vlastencům na Pankráci – co by ministr spravedlnosti – až se sám na vlastním těle dočkal staročeského přísloví: „Čím kdo zachází, tím schází.“ Dnes po něm nikdo, doma ani v exilu, nepípae.

Proč vlastně píš tuto pohádku? Píši ji proto, aby lidé přestali si již vymýšlet historky z neosvobozených legend, aby přestali myslet jen na sebe, a aby konečně zlato národního cítění, nacházi-li se vůbec ještě v jejich rukou, vyšleho jiskru v plamen a náš život ve smutném exilu a ještě ve smutnější vlasti poskočil o míle lidskostí daleko dopředu...

Benedikt

NAD KNIHOU V. L. BORINA

V sydneyjském nakladatelství vyšel v angličtině román „The unprotected survive“ (Vytřezení z kořenů zůstanou) od V. L. Borina. Je to román o českém exilu, od autora Čecha, ve kterém zábavně stateč dobrého vyprávěče střídají popisy o hierarchii komunistické strany v ČR, kde není zapomenuto na neblahou činnost presidenta Beneše.

Zatímco před dvěma lety napsal mladší Borinův bratr, básník Milan Jariš, v Praze drama „Inteligenti“, ve kterém je popisována česká inteligence v exilu, ličí starší bratr, V. L. Borin, spodu české emigrace. A to bezohledně, takovou jaká je, aniž by do románu zařadil jeden dobrý typ, nevýmaje se, „colonele“ (plukovníka) Bláhu.

Položte-li tyto dvě knihy vedle sebe, máte před sebou spojitě nádob, do kterých na český exil bylo naplňováno stejnou měrou z oficiální Prahy a z vlastního exilu. Je to kniha psaná bez lásky. A kniha psaná bez lásky není knihou. Snad jen kusem bláta, tak kluzkým jako autor sám.

V. L. Borin neuměl za dvacet let svého exilu zabít v sobě oblovostinu. Je pravdou, že býval kdysi redaktorem „Rudého práva“ a „Českého slova“. O jeho novinářských kvalitách není naprosto pochyb. Ale co je platno, když profesionální klacky, které mu na oči nasadilo povolání – ať již v komunistické Moskvě, nebo národně socialistické Praze – nosí, coby bryle mamení, i v exilu a že oomylným a bystrozrakým je pouze on. Ne, pane Borine! Mýlíte se! Jste již starým mrzutoum zapominajícím, že heroismus exilu, i když tento se dnes klamně zdá být poražen, se přece vyplácí a nese úroky.

Český exil, žijící v Austrálii v počtu 12 000 příslušníků, není „hrdina“ románu pan Opta ani ne Vy! Ale tisíce českých poctivých a pracovitých rodin a jedinců, kteří ztratili svoji vlast, ne, aby se hamižně obohacovali, ale aby slušně žili a byli vděční zemi, která jim do vlnu dala největší bohatství: svobodu!

Sigma, Austrálie.

L. JÁSEK NENÍ EXULANTEM

V exilním tisku se několikrát chybně psalo (také v „Čechoslovák“), že profesor hudby L. Jásek, který té. působí na konservatoři v Adelaide, je politickým uprchlíkem. Jásek není exulant, nýbrž jeden z mála umělců, kterým pražský režim dovolil přijmout profesuru v zahraničí a proto samozřejmě tráví svou dovolenou v Praze. Podívat se nad tím, že režimista Jásek jezdí jako „exulant“ do Prahy, je jen poskožování pověsti českého exilu.

AV

Brožura „VONDRAK contra MASARYK“ možno objednat

ČTĚTE!

redakci „Bohemie“.

JEDNOU VĚTOU...

Podle statistiky australského časopisu „Post“ oženilo se 53% Čechů s Australkami, za nimi vedou Maďaré se 40% a Holanďané s 39%. V r. 1959 mohlo se z ČR vystěhovat do NSR 607 Němců, mj. také odsouzený generál Gottschalk; podle „Sudetendeutsche Zeitung“ chce se z ČR vystěhovat ještě 11000 Němců. V Sindelfingen zemřel koncem mr. katolický kněz H. Benscher, odběratel „B“. Deera exulanta a funkcionáře Čs. nář. sdružení v Kanadě, dr. Ivana Bujny, dostala od pražské vlády povolení ke vystěhování ke svým rodičům do Kanady. Josef a Vlasta Horníkoví, kteří nedávno uprchli létatdem z ČR do Rakouska, vyemigrovali do Anglie. J. Bok, učitel řeči, uprchl z ČR v nákladním žel. vagoně. V. Randov, příslušník Čs. pohr. stráže, přeběhl hranice do Bavorska, když předtím postřelil čs. důstojníka, který mu v tom chtěl zabránit. V Madridu zemřel dr. Ante Pavelič (70), býv. vůdce extrémní strany Ustaša a býv. „poglavnik“ Chorvatska ve II. svět. válce. Na universitě v Nebrasce bylo obnoven vyučování češtiny. Býv. ministr nář. obrany Slovenského státu, St. Ilašík, vyemigroval do USA. MUDr. Karel Steinbach, býv. osob. lékař Jana Masaryka, má ordinaci v New Yorku na Jackson Heights (80-09, 35th Ave). Zdeněk Klein (pražák), býv. kolportér nář. soc. tiskoviny v uprchlických táborech v Německu, pracuje v Clevelandě jako řidič. Inž. Jan Obst stal se advokátem v USA a usadil se v Baltimore. Pražský právník dr. Jira pracuje se svou manželkou – dr. Kozákovou, notářkou – v kongresní knihovně. Redaktor Kozumplik z „Hospodáře“ (Omaha, Neb.) lamentuje nad tím, že Eisenhower nedaroval Chruščevovi za jeho návštěvy vrtulník, ve kterém by přý býval Nikita rád po USA lital. Pavel Dayton (dr. Deutsch ze Dvora Králové) je sekretářem dr. Zenkla, jako předsedy ACEN, a stará se o financování tohoto soukromého podniku. V Adelaide zemřel býv. učitel Jaroslav Židlický a v Sydney E. Borovanský (57), býv. baletní mistr Nář. divadla v Praze. V Maichově vyšlo první číslo nového časopisu „Slovenská samostatnost“, redigováno prof. dr. H. Bártem. Další krajanští funkcionář G. J. Naxera z Cedar Rapids organizuje letošní letní zájezd českých starousedlíků v USA do ČR na „Spartakiádu“. Dr. Jozef Zvonar předsídlil z Kanady do USA. Zmizelý důstojník západoněmeckého letectva A. Gliga (37) uprchl, podle něm. noviny, pravděpodobně do ČR, neboť má v Bratislavě příbuzné. „Juhoamerický Slovák“ v Buenos Aires začal po tříleté přestávce opět vycházet. Z Kanady se vrátili do ČR: F. Mikola, K. Baran a A. Sasová. Dr. Rozehnal, spolupracovník RFJ a právní zástupce několika firem reklamujících náhradu za znárodnění majetek, koupil si pěkný domek. J. Salisbury, redaktor „The New York Times“, reagoval na ostré výtky J. Jelínka ohledně nepravdivého referování o kom. státech dopisem, kde říká, že zprávy mu oficiálně dodal SSSR (!!!); největší noviny světa se tedy zapojily do bolševické propagandy. V Clevelandě zanikl koncem mr. „Slovenské noviny“, v Sydney „Pacific“ a v Maichově „Demokracie v exilu“. Zástupce exilní české skupiny v PIN-klubu v Londýně je spisovatel Ivan Jelínek. Ve Freiburgu zemřel býv. honáský ministr pro vyhnané a uprchlíky dr. Hans Lukasek (74). Frant. Kopeček promoval na lékařské fakultě v Melbourne. V lednu tr. bylo tomu 10 let, co do tábora Valka u Norimberku byli poslání uprchlíci z ČR a to z tábora Hammelburg, celkem prošlo úmrtí pověstným táborem 30 000 uprchlíků z 38 zemí; koncem mr. bylo v táboře Valka cca. 380 osob, z toho pouze 8 Čechů; ve zdemčených domech v okolí Valka žije dalších 884 cizinců. Po posledních zemských volbách není, poprvé, zastoupena česká menšina ve vídeňském zemském parlamentu; její poslední reprezentant, soc. dem. Jirava odmítl pro přepracovanost znovuzvolení. Clevelandský „Nový svět“ uveřejnil velký inserát zvoucí čtenáře k návštěvě Československa a příležitosti spartakiády. Bohumil Horák vyemigroval do Chile; chce se však po čase opět vrátit do NSR. V Clevelandu na 131. ulici (East) otevřeli si restauraci „Avalon“ cukrář Jerry Perat a kuchář Veselý; ředitelem jmenovali Jana Procházku, syna místního starousedlíka. Na předsídlení do ČR přý pomýšlí J. Křížan, dlouholetý spolupracovník „Hospodáře“ (Omaha, Neb.); pochází z Veřechova u Hlávčovic. Český emigrant Jan Andrek (38) byl v Melbourne dne 14. prosince odsouzen na šest let žaláře pro přepad a zranění dvou žen. P. Pavel Macura, „Čechoslovák“ a býv. letec hitlerovské armády, objevil ve Victorii nové naleziště zlata. Rodině J. Šubrtu, býv. katolického kněze, který nyní působí jako kazatel Novopapostolské církve v záp. Berlíně, narodila se dcera; v únoru tr. jej navštívil dr. A. Heider z Maichova. S. Pokorný, který protestoval proti účasti zástupce RSC pro Austrálii Fr. Nového na festivalu české

(pokračování na str. 4)

J. HUTÁK SE VRÁTIL DO ČSR.

Dne 27. února tr., po dvanácti letech exilu, vrátil se z Londýna do ČSR letadlem poslední předseda „Čs. legie v exilu“ a redaktor cykl. časopisu „Výzva“, Jakub Huták alias Bedník. Za války byl v čs. zahr. armádě v Anglii vyučen jako parašutista, po válce byl národním správcem v Mar. Lázních. Jako nář. socialista byl vždy v podezření, že se snaží infiltrovat pravice řady v exilu a zamezit jejich koordinaci. Byl to Huták, který znemožnil spolupráci „Legie“ s „Ústředím demokratického exilu“ a vypudil z „Legie“ jejího prvního předsedu R. Kopeckého. Ve „Výzvě“ vedl kampaň také proti členům redakce „Bohemia“ a SCDF, jednou vyjednával se sudetskými Němci, jednou šel proti nim, měl dobré styky s Jostenem, který si s ním tykal a byl jeho „kamošem“, vydal knihu „Lidice“, která byla plagiátem atd. Teprve nyní Josten prozrazuje, že Huták, když v r. 1948 pracoval ve Vídni pro CIC, byl začten sovětskými orgány, ale podařilo se mu „utéci“. Proto je možné, že již tehdy byl Huták ve spojení s kom. zpravodajskými místy a mnohá jeho hlukná protikomunistická akce, jako např. výzinnost proti čs. delegaci u příležitosti lidických oslav, byla jen v rámci úlohy agenta – provokatéra. Nepochybně měl Huták již delší dobu styk s čs. zpravodajskými orgány a již před třemi měsíci poslal svoji šestiletou dceru do Prahy. Huták se totiž v Londýně oženil po druhé s německou ošetřovatelkou. Ve značné míře si popíjával alkoholu a také v založení existence neměl celkem štěstí. „Legie“ se po zastavení vydávání „Výzvy“ koncem r. 1955 rozpadla a přestala existovat. Hutákovi zůstal jen A. Kamenický, jeho gen. sekretář, býv. příslušník čs. brigády ve Španělsku.

Dne 28. února tr. vnovel pražský tisk Hutákovi jen několik málo řádek. Exil jeho návratem nic neztratil.

VP.

NEZAPOMEŇTE NA TISKOVÝ FOND!

ČEŠTÍ EXILNÍ UMĚLCI V NSR.

Klavírní virtuos R. Firkušný (48) a dirigent Rafael Kubelík (46) vystoupili společně v Kolíně n. R., kde dne 22. února uvedli v sále západoněmeckého rozhlasu „Taras Bulha“ od Leoře Janáčka. Koncert byl vysílán rozhlasem a měl ohromný úspěch.

R. Firkušný je nyní na osmiměsíční turné v záp. Evropě a uspořádá mj. dne 24. března další koncert v kolínském sále Gürzenich. R. Kubelík, jehož matka a sestra žijí v Hamburku, dirigoval rovněž s velkým úspěchem symfonický orchestr mnichovského rozhlasu, s repertoárem skladeb B. Martinů.

Británii se často tvrdí, že její politický život spočívá na systému dvou stran. Ve skutečnosti však Británie, kde kdysi parlamentní život byl založen na soustavě dvou dvou soupeřících stran, má dnes politických stran mnohem více a jen volební řád překládá jejich uplatnění. Je pravda, že v parlamentě jsou poslanci rozděleni na dvě skupiny, na blok vládní a na blok opoziční, ale s výjimkou totalitních států, kde smí existovat a politickou činnost vyvíjet jen strana vládní, má přece každý stát s parlamentem skupinu vlády a skupinu opozice.

Vládní stranou je dnes v Británii strana konzervativní, jež je skupenstvím tří politických stran, totiž vlastní konzervativní a unionistické strany, národně liberální (vzniklé rozštěpením původní liberální strany) a strany ulsterských unionistů. O volbách tyto skupiny vystupují jednotně, ale jejich kandidáti mají přesné označení své strany a také v parlamentě jsou účinně rozlišováni podle vlastní stranické příslušnosti. O tom se může každý přesvědčit ze stenografického protokolu a jednání sněmovny, kde u jména poslance je vždy uvedeno, je-li konzervativce, národně liberál či ulsterský unionista.

Hlavní opoziční stranou je Britská labour party, jež docela zatlačila Britskou liberální stranu, dnes početně nejmenší stranu parlamentu. Opoziční strany netvoří jednotný blok ani v parlamentu, ani nejdou společně do voleb, nýbrž sobě silně konkurují.

K tomu je potřebné dodat, že jako není to, co se označuje za konzervativní stranu, jednotnou politickou stranou, ale koalici, jež se může kdykoliv rozjet, tak také Labour party lze solva považovat za jednotnou politickou stranu v kontinentálním smyslu slova. I ona je koalici tří skupin, vystupujících sice volbách a v parlamentu jednotně, ale přece jen samostatných a schopných se rozjet. Je to vlastní Labour party, dále družstevní strana a odborové organizace. Tyto skupiny mají, kromě vedení ústředního i vedení vlastní, jejich poslanci tvoří sekce jednotlivých poslancekého klubu. Skupiny pak mají pevné jednání o tom, kolik volebních okresů a které jsou jim vyhrazeny a obsazují si je kandidáty samostatně. Na společném sjezdu (který se koná mimo zvláštní sjezdy družstevní strany a odborové

Tyto řádky si nenárokují, aby byly považovány za kroniku Kosmova, Dalimilova či Hájkova, chtějí se ale lišit od kronik společků, kde kronikář obyčejně zachycuje jen spolkovou světla a retušuje nebo vypouští plně stíny ze spolkové činnosti. Řádky tyto zachycují události z poslední doby, tak jak se na Pacificu staly, dle záznamů tisku, jak krajanského, tak i australského.

Svátkem, označeným červeně v krajanském kalendáři, zůstane datum, kdy do Austrálie přiletěl klavírní virtuos světového formátu Rudolf Firkušný. Všechny zdejší tisk přinesl zprávy o této události a téměř v každé byla notička, že Rudolf Firkušný je umělec českého původu, který žije v exilu. Zdejší kritiky byly velmi příznivé a neskrblily chválou. Firkušný měl řadu koncertů ve všech hlavních městech australského soustátí a skoro na každém přednesl nějaké dílo českých komponistů.

Asi v polovici mr. prošla tiskem zpráva, že M. Krajník, který si dal jméno Crayne, bude vyrábět v Sydney sportovní typ auta značky „Escort“. Nedávno také svoji ideu uskutečnil. Auto připomíná trochu vzhledem vůz „Porsche“, má zadní náhon a stojí 2 250,- liber. Pro počátek vyrábí Krajník se svými zaměstnanci jeden vůz denně. Vnitřní zařízení navrhovala jeho žena, taktéž původem z Prahy, která zde vystudovala architekturu.

V poslední čtvrtině roku 1959 zemřel v Sydney A. Hájek, původem z vých. Čech. Doma zanechal ženu a jednoho syna. Začal tu jako každý od píky, protože si nedonesl ani penny. Brzy však si otevřel restauraci, která hned od počátku šla dobře. Chybou bylo, že si vzal za společníka taký krajana, který ho připravil o poslední.

Zvláštní pozornosti se zaslouží firma ITAS. Že dělají košile není ani tak důležité – majitelé jsou bratři Veselí. Ti jsou dva, třetí bratr – taky společník – se jmenuje Smutný, ovšem vrcholem zůstává, že společný otec všech, který je tu rovněž s nimi, se jmenuje Traurig!

Když tu založil nadšený sportovec Jaroslav Vilímek klub, kterému dal hrdé jméno SK PRAHA. Dal dohromady asi 22 hráčů a začal hrát kopanou ve veřejném parku a vybírali co jim kdo z diváků přispěl. Vilímek sňal i mecenáše a tak se zakoupila výstroj. Klub se probojoval od poslední třídy až do první ligy. Bohužel toho se Vilímek už nedožkal. Lépe pro něho. Klub dostal nové vedení. Vedení se

vých organizací při společném hlasování rozhodují hromadně hlasy odborových organizací, ale vedení společné strany se volí odděleně, takže místní organizace strany volí své zastupce a přidružené organizace zase své zastupce podle svého a podle pevně stanoveného klíče.

V parlamentu je tedy zastoupeno ve třech skupinách 7 stran a skupin. Existují však politické skupiny, jež nejsou té. v parlamentu zastoupeny, ale u nichž nikdo nemůže vyloučit, že se někdy v budoucnosti zastoupí domohou. Dvě z nich dokonce již zastoupily v parlamentu měly, totiž strana komunistická a nezávislá strana dělnická, jež vlastně založila Labour party, byla občas členem koalice zvané Labour party a z jejího řad vyšel první socialistický ministerský předseda Velké Británie Ramsey Macdonald. Tak jsme dospěli tedy již k devíti politickým stranám.

Jsou ještě další, o jejichž budoucnosti lze těžko se vyslovit. Je to především irská Labour party v Severním Irsku, jež sice nevysílala do Londýna poslance (všechny mandáty ze Severního Irsku připadly v posledních volbách ulsterským unionistům), ale v belfastském zemském parlamentu má dosti početné zastoupení. Pak jsou zde dvě nacionalistické strany

„SVOBODNÁ EVROPA“ V NESNÁŽÍCH

Problémátika existence RFE je stále větší. Každému je dnes již jasné, že „Svobodná Evropa“ svůj úkol nesplňuje, o minulosti ani nemluví. Poslední změna programu, z tendence „osvobodování“ na „demokratizující“, nepřinesla očekávaných výsledků a proto není divu, že US-velvyslanec v Polsku, J. Dean, předložil své vládě návrh na úplné zrušení RFE. Vedení RFE je si ovšem plně vědomo, že by ztratilo dobře placený job a proto se snaží upozornovat veřejnost na svoji „důležitost“. Nařoukoval akci čs. konzulárního úředníka J. Němce, který měl svému agentu dáti atropin k namíchání do slánek v kantine RFE v Mnichově. Vítanou zprávou však zvrátilo mnichovské státní zastupitelství, které ozna-

ujal člověk, který si z kůže zvířat i lidi udělal živobytí už na Podkarpatské Rusi a zde v tom pokračoval. Jmenuje se Rodný. Jemu sekunduje býv. pomocník vojenského atašé v Paříži (do r. 1950) Vilém Ball. Za svého „působení“ na vyslanectví udal prý řadu krajanů, kteří byli v tu dobu ve Francii. Možná, že ve své činnosti pokračuje i nadále. Klub ovšem už dávno není klubem českým – dávno již jej píše SC PRAGUE – hráči jsou většinou Rakušané, Němci, Italové, ale to Rodnému a Ballovi nevadí; pro ně je důležité, že se na tom dá něco „trhnout“. Klub, jak prošlo tiskem, bude se příští sezónu jmenovat SYDNEY SPORT CLUB. Dobře, že se toho Vilém nedočkal.

Dávno předtím, než přiletěla Česká filharmonie, napsal v Melbourne „Hlas domova“ z 3. 3. 1958 (zn.-guw-) pod nápisem „Invase české hudby“ kolaborantský článek, z něhož citujeme: „Překvapilo by, kdyby nějaká malá česká dušička nepřišla na „brilantní“ nápad, že by se měla „komunistická“ Česká filharmonie ignorovat nebo dokonce, že by se proti ní měla demonstrovat.“ „Hlas domova“, do kterého píše utrakvist – v národním smyslu – Karel Wendt (je z Čes. Budějovic a měl velmi dobrý poměr ke svému rodákovi Josefu Plojharovi) a který má inzerci o dobré MORAVSKÉ SLIVOVICI, je zkrátka pro bolševickou kolaboraci. Není tomu dávno, co jiný výtečník, Václav Michl, jinak zv. Junius, Justus, Vm, zkrátka Venca, obhajoval velmi rozhodně soupartajníka soudruha Boh. Laušmana. Přesto se však v Melbourne našel někdo, kdo se nebál ani toho, že bude pranýřován tímto tzv. krajanským listem. Jo to J. Drdlíček z Brna. Ovšem Drdlíček neunikl „Hlasu domova“, který 2. XI. 1959 napsal: „Z novín jsem se dočetl o Blatnickém rytíři v Melbourne. Ať žije svoboda slova a pitomosti!“

Pod nejvyšší horou Austrálie, Kosciusko, otevřel si hotel téhož jména Tonda Sponar. Snad se na něj pamatují mnozí čtenáři, vždyť brázdival snůh na našich pláních v ČSR zavedně a také si vydobil mnohý štít. Když přišel do Austrálie táhlo ho to znovu na hory – australské Alpy. Tam napřed měl vodu, sílu větru a teplotu vzduchu. To však mu moc nedělo, pověsil to na hřebík a stal se instruktorem lyžaření. Tak se seznámil i se svou ženou, původem Angličankou. Ta nyní vaří – ba i česká jídla – a Sponar dělá šéfa. Ovšem prkynka neodložil ještě docela.

KS, Austrálie

‘SYSTEM DVOU STRAN’ V BRITÁNII

R. KOPECKÝ

irské v Severním Irsku, totiž nacionalistické zastoupení v místním parlamentu a Sinn Féin, revoluční irští nacionalisté, kteří v minulých letech dokonce dokázali opětovně zvolit poslance do londýnského parlamentu. To je tedy již 12 stran.

Kromě nich jsou zde ještě další, jejichž dosavadní úspěchy neopravňují je k nějakým velkým nadějím, ale které zasahují tím či oním způsobem do voleb. Jsou to: skotští nacionalisté, walesští nacionalisté, Unionistické hnutí (fašistické), Liga imperiálních lojalistů, národně dělnická strana a Socialistická strana Velké Británie (trockistické). K tomu sluší přičíst nezávislé kandidáty do parlamentu, společné kandidáty místních organizací jednotlivých stran, stejně jako náhodné skupiny, jako např. „poplatníci“ (činné zejména o obecních volbách) apod.

Politický obraz Británie vypadá tedy docela jinak, než jak jej obyčejně nastiňují lidé, neznalí britských poměrů. Jen většinový volební řád, který dává mandát straně, jež dostala nejvíce hlasů, i když – jak to často bývá – je v okrese přece jen v menšině a většina odevzdávajících hlasů byla proti jejímu kandidátovi, zabraňuje, aby se toto rozvrstvení voličstva projevovalo plně ve sněmovně.

Žilo obsah atropinu v solníčcích jako velmi neopatrný. Nato „Svobodná Evropa“, o jejichž milionových výdajích není sporu, odpověděla, že nemá „možnosti“, provádět na vlastní náklady chemické analýzy. Šenecze splaskla a bylo by jen zajímavé, jakou roli hrál při všem zaměstnanec RFE Ilavík jun., jehož otec se před lety vrátil z Hamburku do ČSR.

„Dissertationen zur Problematik des böhmisch-mährischen Raumes“. Seznam 443 dissertačních prací o problémech česko-moravského prostoru, jež byly v posledních 10 letech předloženy na německých a jiných svobodných univerzitách. 2 díly po 50 stranách. Cyklostil. Vydal Sudetskóněmecký archiv v Mnichově.

Kulturní zprávy

„Říjnové uznání“ – symbolický výraz díky a ocenění slovesným umělcům v exilu – které od r. 1953 každoročně vyhlašuje kulturní rada, bylo nabídnuto Janu Cepovi, který v r. 1959 vydal dvě knihy: „Malé řeči sváteční“ (Křesťanská akademie, Řím) a „Samomluvy a rozhovory“ (Sklizeň svobodné tvorby, Lund).

Na festivalu krátkých filmů, dne 22.-27. II. v Oberhausenu, dosáhly české filmy jen dvou cen; v porotě zasedal také Eduard Hofman z ČSR. Lida Bárová vystupuje, po prvé od r. 1943, opět na německé scéně a to v Düsseldorfu; zač. února hrála roli Jacqueline v „Jasném případě“ od Claude Magniera. Dne 19. února byla ve Stockholmu otevřena velká výstava čs. lidového umění, kterou navštívil i švédský král Gustav VI.

V restaurovaném brněnském Paláci šlechticů – roh Běhounské a Kobližné ul. – bude v r. 1961 otevřeno největší národopisné muzeum ČSR. Hora Říp bude vyhlášena za národní památku. Josef Skvorecký připravuje sbírku povídek „Staré zlaté časy“, z kterých jedna byla uveřejněna v lit. časopise „Host do domu“; také K. Ptáček pracuje na novém románu, který bude pokračováním „Města na hranici“. Ve Starém Městě se staví Památník velkomoravské říše. Nakladatelství „Tribune“ je vých. Berlín vydalo německý překlad „Občana Brycha“ od J. Očenášky. Rudolf Říha, akad. malíř a loutkař v Paříži, natáčí další film svých loutek. Egon Hostovský dokončil svůj osový román „Všeobecné spiknutí“, jehož hrdinou je exulant – býv. čs. diplomat. Rudolf Frlm po návratu z ČSR (byl v Karl. Varech na léčeni), připravuje v Hollywoodu uvedení své nové opery. Dne 3. února tr. vysílá hamburský vysílací rozhlasovou hru Jana Rysa „Grenzgänger“, která měla velmi dobrou kritiku. Jiří Voskovec vystupuje v newyorském divadle na Broadway ve hře P. Chayefského „Desátý muž“, jednající o problémech skupiny ortodoxních židů v malém městě na Long Islandu.

Pianista J. Páleniček vystupoval v Paříži. V Brně byla otevřena výstava UNESCO. Čapková kniha „První parta“ byla zfilmována; režisérem je Otakar Vávra. Opěrní zpěvačka Jarmila Novotná-Daupková (53), žijící té. ve Vídni, chystá se na turné do USA. Čs. loutkové filmy J. Tinky, které byly koncem ledna promítány ve filmovém klubu v Osnabrücku, měly velký úspěch; hlavně „Píseň přerie“, „Městští muzikanti z Bremen“ a „Štolska proští se“. Smetanův kvartet vystoupil, při svém turné po NSR, rovněž v Kolíně n. R., kde byl velmi dobře přijat; také české noneto hostovalo v NSR. Pražský spolek Viktora Dyky pořádá často přednášky o životě a práci básníka. Britský filmový institut uspořádal v Londýně třítydenní přehlídku čs. filmů.

V Brně byla obnovena činnost společnosti L. Janáčka. Adolf Šrutek, býv. spolupracovník Skupy, majitel „Marionettes Empire“ v Paříži, absolvoval umělecké turné po Evropě i Dálném východě; jeho poslední úspěchy byly ve Skandinávii. Na filmovém festivalu v Santiagu de Chile dostal cenu čs. film „Motýli zde nežijí“. „Orchestra of America“, pod taktovkou Richarda Korna, uvedla premiéru „Concerto for Marimba“ od hudebního skladatele Kurky (Čechoslovák). Televizní společnost kom. bloku založily Intervisi. Dne 29. I. tr. byl v Praze ustaven Výbor socialistické kultury s předsedou Lad. Stollelem; výbor bude dirigoval všechny kulturní organizace v ČSR. Dr. R. Urban z Herdrova institutu v Marburgu, uveřejnil v časopise „Ost-Europa“, Stuttgart, studii „Vývoj literatury v kom. ČSR“. Hugo Haas připravuje zfilmování komedie F. X. Svobody „Poslední muž“, jejíž děj však přenesl do amerického prostředí.

ČSR vyexportovala od r. 1945 288 filmů do 87 zemí. V Pekingu byl vydán česko-čínský slovník a čínsko-česká učebnice. Čs. nakladatelství jsou organizována ve „Sdružení čs. nakladatelství“, jehož ředitelem se stal Frant. Nežasek. V Praze zemřeli: Mirek Elpl (55), autor románů „Marco Polo“, „Dál u veselého rytíře“ atd., Ant. Novotný, býv. člen ND, Vilém Kratochvíl (55), akad. malíř, R. Herold (84), akad. malíř, prof. MUDr. J. Káš, zakladatel Kocourkovských učitelů, prof. Otakar Smrčka (90) pedagog a překladatel, Jaroslav Svoboda, prof. v. v. a básník, prof. dr. Fr. Lexa (84), egyptolog, Hofmanová-Borská (84) učitelka a spisovatelka, Karel Paul, člen České filharmonie v. v., Alois Bílek, akad. malíř, prof. J. Hluhář (69) řed. kůru u sv. Ignáce, Heda Marková, členka Městského divadla, dr. J. Fischer (52), karikaturista, Jaromír Stretti-Zamponi (77), grafik, prof. Svatopluk Klír, grafik, J. Schneider (67), filmový herec, německých českých filmů, inž. Z. Schwarz (85), nejstarší snuk B. Smetany. V Brně zemřela Anela Novotná, žleпка činohry Stát. divadla a v Martině Frant. Hečko (55), spisovatel.

ARCHIV BOHEMIA DĚKUJE ZA ZÁSILKY: z Carltonu s místními čs. novinami, z Omahy (3x) s předválečnými novinami a krajanským úskem a z Brazílie (3x) brožury a časopisy.

NEZVYKLÝ POHLED: Národní divadlo v Praze po zboření Chourových domů, na jejichž místě má být postaven Smetanův pomník nebo Myslbekovo sousoší.

Poslední moudrost

KLEMENT BOCHOŘÁK

Čím starší, tím nějak mladší,
opravdu.
Ze starých sudů
se mladé víno stáčí,
opravdu.
Na malém místě
své štěstí hledat budu.
Tak vystřihám se mrzutosti,
bludu,
a najdu jistě

BÁSNÍK A básník V ČR

Ke srovnání rozdílů mezi básněmi, které se dnes v ČR tisknou, přinášíme dvě ukázky. „Poslední moudrost“ je od básníka Klementa Bochořáka, který slavil dne 18. ledna tr. padesátiny. Bochořák, narozen v Kunštátě na M., zaměstnáním úředník v Brně, patří k lyrikům spirituálního zaměření, kterému jsou blízcí básníci ryze katoličtí. Vydal řadu sbírek, jako „Mladý žebřák“ (1935), „Poutník“ (1948), „Bezlé“ (1948), „U krále Vendelína“ (1950) atd. V jeho básních je hloubka, víra a láska k vlasti. „Slovník českých spisovatelů beletristů 1945 – 1956“ ovšem kritizuje, že tvorba Bochořáka je odtřezána od současné skutečnosti.

Druhá ukázka je od celkem neznámého, již komunisty odjoveného také básníka, Jaroslava Dewettera, který s váženým pražským rodem Dewetterů nemůže jistě mít nic společného. O úrovní jeho „poezie“, z jeho nové sbírky „Vzducholod“, nechť se čtenář přesvědčí sám:

Poe i Baudelaire si tu hrají s kočkami
v okna sedí jednohohý Rímabaud
vzdává se hašiče a chce se věnovat sportu
koho ještě nevzpomenout
Apollinaire si hraje se zapalovačem šrapnelu
Majakovskému konečně vyperovali projektíl
který umlčel básníka
prohlíží si v lenošce sedícího Whitmana
bude znova psát o Leninovi a páteři ...

„ČERNÝ OPÁL“

Australská nadějná novelistka Miss Patsy Foard píše novelu „Černý opál“, v níž je líčen život českých exulantů v DP-táborech v Německu a pak v Austrálii. Název novely je po australském drahotoku, který je po celém světě opředen pověstí, že přináší bolest, slzy a žal. Hlavní osobou románu je mladý český advokát a student medicíny, která byla vypovězena z ČR, protože studovala, coby Rakušanka, na německé univerzitě v Praze, přitom však po celou válku pomáhala nenárodně a obětavě Čechům. Je více jak pravděpodobné, že novela vyjde v německém jazyce a to ihned bezprostředně po anglickém vydání. Nakladatelství Bohemia zahájilo s autorkou jednání, aby získalo povolení na vydání rovněž v jazyce českém. B

J. TRNKA V NEMILOSTI?

Jiří Trnka připravil pro výstavu „15 let ČR“, která bude v květnu otevřena v Moskvě, mapu Československa o rozměrech 80 x 30 m, dále připravuje výtvary řečištní technické výstav „Od Verne po naši dobu“, která bude na jaře v Praze a do podzimu chce napsat scénář filmu, ve kterém by J. Werich měl hlavní roli. Poslední pověsti, které rozšiřuje v něm. tisku dr. M., že Trnka je v ČR v nemilosti, jsou vyložené nesmyslem a zbytečnou alibistickou reklamou umělci, který žije plně s dnešním režimem. AV

KULTURA

Umělecký básník

V r. 1945 stala se v Uhřetově velká událost. Nahoru do kostela se ubíral průvod 46 lidí s nevěstou a ženichem. Byli to spisovatelé, nakladatelé, kněží a technici. Celá vesnice byla vzhůru. A jak by ne! Přijel se sem oženit s prostou dívkou z chaloupky básník Jan Zahradníček. Muž postavou nepatrný, hrbáček a k tomu chudý jak kostelní myš. Po oddavkách ubírá se průvod za zpěvu národních písní do chalupy, kde se vesničané „složili“ na svatební oběd. Všichni jsou veselí a vzrušení. Nikdy jsem neslyšel Zahradníčka mluvit tak duchaplně a nikdy jsem neslyšel krásnějšího proslovu jednoho z hostů, našeho známého spisovatele, jako tehdy. Mluvil také Fučík, Skácelík a Vyskočil.

Jan Zahradníček, to je autor „Jeřábu“, autor „Pozdravení slunci“ (pochťeno státní cenou), autor „Žitního léta“ (Máchova cena), myšlenkového bohatství, básní tepů krve, hymnických zpěvů, chorálů národní duše. Vilémek vydává jeho „Korouhve“ a „Akord“ je jím redigován.

V lednu 1949 začala akce pronásledování všeho duchovního a katolického života. Komunistická Státní bezpečnost vymyslela ilegální organizaci „Katolickou Moravu“ a zavřela do žalářů a do uherskohradištské mučírny nejedno-

ho účastníka onoho svatebního průvodu. Zahradníček, hrbáček práce neschopný, je otcem rodiny a nemá co jíst. Neodí zavřen s ostatními, snad také proto, že jeho jméno vyslovovali s úctou dokonce takový L. Stoll a Drda. Nakonec však i on je odsouzen na desítky let.

V té době měl Zahradníček už tři děti. Mamin-ka vede děti do lesa aby sbíraly houby a borůvky. Dvě děti umírají na otravu jedovatými houbami. Matka zůstává s posledním dítětem osamocena a prezident argentinské republiky, jakož i význačné osobnosti jihoamerického kulturního světa zakročí ve prospěch vězněného českého básníka.

O Janu Zahradníčkovi se nyní nemluví. Je zapomenut. Zapomněl na něj dnešní prezident Ant. Novotný a předseda vlády Široký, zapomenla spisovatelka Jar. Glazarová a Svaz českých spisovatelů. Nesmíme však zapomenout na autora básně „Vyznání“, kterou napsal pro nás všechny. Vzpomeňme si na poslední vzdechy pokory, naděje a odevzdání osudu, jež nám zaznívají v závěru „Vyznání“:

„... Neklesám, neslábnu, nerozplývám se, jen povzdychem jedním vsťic vrhám té ochrácením svatým, kteří tam za smrtí v světle naděje se vznášejí, rozseváč chrámu z nich každý.“ J. Jindra

TRADICE A ČESKÁ STÁTNOST

Před námi leží vkusně upravená studie Vojtěcha Vojiře-Karla Louly, jejíž obálka a záhlaví výstižně nakreslil sám autor. Čtenář jakoby tuší, že bere do rukou něco mimořádného, ryze českého, dříve než se pohrouží do pozorného čtení historicky i literárně vzácného díla. Není obsažlá tato studie, co však za poklady myšlenkové v sobě skrývá! Každá věta, každá řádka nabízí nám nepřehledný materiál k přemýšlení a zpytování.

Autor snaží se s odpovědnou vážností ukázat přítomným i budoucím proč se náš národ ocitl na šikmé ploše. Úkol nikoliv právě lehký, tím méně, že autor naznačuje též jasnou cestu opět vzhůru, cestu k národnímu vzrůstu a velikosti.

Historická jeho retrospektiva počíná v úvodu rokem 1918. Brzy nato zavádí však čtenáře do nejdávnějších českých dějin, křesť neobvyklejše putavě památá pražská místa, zaznamenává sluneční svit doby Karlovy a těší se rozptýlení Říše české v minulosti.

V pramenech o příčinách zlomu opírá se autor o Pekaře, jehož historický vývodům věnuje zaslouženou pozornost. Široce zabývá se neblahým vlivem Francouzské revoluce nejen pro národ český, ale i pro ostatní národy evropské. V konečných kapitolách zvedá autor

neohrožené hlas proti bludům moderní doby, jež byly pošetile přijaty za základ moderního vývoje společnosti.

Vojtěch Vojiř uzavírá svou studii mohutným snem o procházce Prahou, kterou nezměrně miloval, sledováním osklivým probuzením v exilu. Vidí však i ve snu nepřijemné skutečnosti příčin ztráty svobody našeho národa.

Po přečtení a promyšlení Vojřovy pozoruhodné knihy může čtenář souhlasit nebo být proti jeho vývodům. Mnohými bude nazván sním, jinými pak realistou, neboť realismus je zření věcí bez falešné propagandy a brýlí mámení. Nelze mu však upřít zásluhu, že statečně a otevřeně vyjádřil svůj životní názor, a to v době dnešní lhostejnosti a nepozornosti, které jde proti němu a drtí jej. On však nemohl jinak. Hodinu před dokončením své studie a tím zároveň hodinu před svou smrtí, jistě se opět toulal svým jihočeským rodištěm, bohatým na lesy, rybníky, hrady a zámků. Znovu jistě s pohnutím viděl svého starého vesnického učitele, vykládajícího s láskou a zánícem slavné dějiny českého národa. Vojtěch Vojiř-Karel Loula vzal si z jeho učení příklad. Učiníme tak i my?

Jiří Šelda, USA

Nové knihy

Robert Vlach: „Princezna“, sv. 25 Edice svobodné tvorby, Lund 1958; Při zběžném pohledu na název, úvod a ilustrace této básnické sbírky mělo asi mnoho čtenářů podobný dojem, jako když si přijdou k někomu popovídat o světové situaci nebo kulturních novinkách, avšak hostitel vytáhne rodné album a s příslušnými komentáři začne prezentovat fotografie své ratolesti od prvních snímků na kožešině až po naše časy. Avšak kdo se nedal tímto prvním dojmem odradit, jistě nelitoval svého rozhodnutí, že když už si celou sérii FSTT zaplatí, že si ji také celou přečte.

„Princezna“ není totiž doopravdy subjektiv- apoteozou prvorozené Evy-Marie Vlachové. Přes autorova úvodní slova, která se zdají nasvědčovat opaku, v čtenáři nakonec zůstane radostná a usmíjející pocit, že básnička ucerka byla spíše pohyblivým náhodným námětem a prostředníkem k poetické cestě do světa dítěte, kteréhožkoliv dítěte, vašeho zrovna tak jako jeho neboť kohokoliv jiného. A není to pouze básnický popis prvňáckých úsměvů, prvňáckých slov, prvňáckých knůček a prvňáckých malíčků. V „Princezně“ je zachycena a promítnuta i celá problematika a filosofie lidského osudu a životního vývoje s nadčasovou platností, v ní se prolínají zorné úhle bezelstně naivního dětského romantismu s realistickým poznáním životem zkušeného.

Přes všechnu myšlenkovou hloubku a často i vázavost mají však Vlachovy verše čistotu a lehkost horského potoka, přes epické prvky plynou melodicky jako lyriická sonáta pro komorní kvarteto. Jejich dokonalá rytmičnost dodává, i bez rýmu, celému svazku ráz jednotnosti, ač různé básně s rozličnými náměty a styly (pohádky, songy, popisná vyprávění, úvahy) mají své vlastní formy a metra. Robert Vlach, žijící nyní v USA, vyvolává místy vzpomínku na některé básně s dětskými náměty od amerického autora Eugena Fielda. Lze říci, že „Princezna“ si R. Vlach zajistil definitivní místo v nejvyšší kategorii našich současných básníků.

Jan Klánský

„Ein Taschen- und Nachschlagebuch über die sowjetische Besatzungszone Deutschland“. Nové vydání podle stavu z listopadu 1959. Výborný lexikon pro studium situace v sov. zóně Německa. Vydalo bonnské min. pro včieněmecké otázky. 427 str.

Jan Čep: „Malé řeči sváteční“. Na 77 str. vydala Křesťanská akademie v Římě koacem mr. sbírku úvah a projevů J. Čepa z r. 1954-1958.

„Mitten in Deutschland – Mitten im 20. Jahrhundert“. Kniha s 95 fotografiemi, vydaná ministerstvem pro včieněmecké otázky v Bonně. Dokumentuje „Železnou oponu“ na území Německa, zřízenou a hlídanou sovětskoněmeckými orgány.

„Volk, Nation und Staat“. Soubor třech statí od J. M. světícího biskupa W. Kam-pe, dr. O. Habsburského a šéfredaktora P. Dürrenmatta. Vydáno v edici společnosti Ackermann, München 23, Reichstr. 1.

Egon Hostovský: „Půlnoční pacient“. České vydání vytisklo nakladatelství „Universum publications, Inc.“, New York, cena 2,50 dolarů.

„Süßer Jahrbuch VI“. Vydáno jako ročenka „Spolku A. Stiftera“ v Mnichově a „Historickou komisí sudetských zemí“ koncem r. 1959 a obsahuje řadu zajímavých kulturních i historických statí s tematikou česko-moravského prostoru.

Sdružení katolických sud. Němců „Ackermann“ vydává zajímavý soubor prací v německé řeči: „Společná tvorba Němců a Čechů v Čechách a na Moravě. Adresa nakladatelství: Ackermannsgemeinde, Muenchen 23, Reichstr. 1.

ČTĚTE KNIHU VOJŘE-LOULY!

Knihu V. Vojře-Louly „Tradice a česká státnost“ možno objednat v administraci „Bohemia“, Kón-Ehrenfeld, Hanseamstr. 54-58 nebo u: Stanislav Poliwka, 1919, So., 60th Court, Cicero 53, Ill., USA. Cena 8.- DM nebo 2.-dolarů.

Jednou větou . . .

(pokračování ze str. 2)

hudby v Adelaide, kde vystupovali rovněž delegáti z Prahy, vyvrací tvrzení Nového, že by tento jej žaloval pro urážku na cti. † Oldřich Klouda, který byl dříve velitelem četnictva na Kladensku a v Liberci, předsídlil z Texasu do Clevelandu, kde se uplatnil jako zdatný truhlář. † Josef Silovský, býv. velitel četnictva na Domažlicku, provádí různé stavební práce pro firmu Nylong v Clevelandu. † Prof. V. Ilfavitý podnikne letos přednáškovou turné po Indii, Pakistánu a Turecku. † Andrej Malinič, příslušník LSCo v Nahbollenbachu a člen výboru podkarpatských Rusů, koupil si v Kirmu domek. † Ve Stuttgartu se oženil exulant Zdeněk Hvězda. † Dr. Vladimír Dostál spolupracuje s tzv. zemědělským odborem RFE v New Yorku. † Zdeněk Fabián, býv. profesor hospodářské školy v Sobotce, předsídlil z Madagaskaru do USA a žije v South Bend, Ind. † V Chicagu zemřel St. Hovančík, mlynář z vých. Slovenska. † Josef Capek, býv. funkcionář agrární strany a zahr. voják, nyní příslušník LSCo v NSR, vážně onemocněl. † Plzeňský Doubek, který se před časem přestěhoval z Norska do USA, má dobré místo jako zahradník nedaleko Clevelandu. † Býv. komunist a odborářský profesionál Arno Hlais, žijící nyní v Paříži, žaluje býv. nár. soc. poslance Aloise Čížka pro urážku na cti za posměšnou básničku v satirickém Čižkově časopisu „Bič“.

† V Mnichově zemřel ukrajinský redaktor Pawlo Kotovský (63), který v letech 1920-45 žil v Praze. † Novým zástupcem ČTK v Bonně se stal Květoslav Faix, který dříve působil ve vých. Berlíně. † Lubomír Kartík získal v Los Angeles diplom inženýra. † „Slowakische Korrespondenz“, která vychází v Mnichově, obviňuje v březnovém čísle RFE, že svými relacemi „Volil jsem svobodu“ zraňuje jednak komunistům cesty možného útěku z ČR a jednak usnadňuje represálie proti příbuzným uprchlíků nebo nepozorným orgánům, jak se stalo při nedávném útěku třech mladíků do Rakouska. † V Chicagu má být obnovena „Domovina domkářů a malorolníků“, o jejíž představení má zájem Jar. Rabas; pro funkci ústředního tajemníka je vyhlášen Hovorka z Dobrušky. † W. Jaksch odpověděl v týdeníku „Die Brücke“ z 20. února tr. na projev US-kongresníka T. Macrowiceho a poukázal mj. také na to, že sudetskí Němci se nechtějí zototožňovat s metodami Henleina a že hlavní viník K.H. Frank byl popraven; Jaksch se zmínil také o tom, že se snažil za války v Londýně přesvědčit dr. Beneše o federalizování ČR.

† Luděk Hromádka z Jičína, který se v Clevelandu nedávno oženil, vstoupil do spolku divadelních ochotníků, kde se znamenitě uplatňuje. † Jaroslav Dostál, který se v r. 1956 společně s Ant. Vaňhou vrátil z tábora Valka do ČR, byl prý v Praze odsouzen na 12 let do vězení pro pokus o navázání zprávodáckého spojení se zahraničím. † Václav Hlavíček, býv. gen. tajemník lidové strany, pracuje v Clevelandu jako bruslič nástrojů pro obráběcí stroje a současně provozuje řezbářství. † Ve Washingtonu má být postaven český národní dům a v New Yorku slovenské centrum. † Dr. Koloman Derek, býv. ředitel ústředního družstva v Bratislavě, stal se evangelickým pastorem; nějaký čas působil ve Windsoru, Kanada, nyní v Yonkers, N.Y. † Z nemocnice v Kaiserslautern byl po těžké operaci propuštěn J. Jina, syn býv. továrníka v Lomnici n. P. † Americký časopis Time (austr. vydání) přinešl článek o synovi českého emigranta Isaaca Sabba, který nyní v Brazílii je již majitelem jedenácti společností, jež vyrábí všechno: od pušek až k prefabrikovaným domům. † Dne 19. I. tr. se vrátil do ČR Josef Langmüller (24), který uprchl z ČR v srpnu mr. do Vídně.

† V r. 1959 bylo zrušeno 11 skupin Jednoty čs. spolků v Americe. † Před výborem US-kongresu, který zkoumá osobu N. Chruščeva a jeho politickou minulost, vypovídal mj. rovněž dr. J. Pauč, tajemník SNRVZ. † Prof. astronomie na univ. v Manchesteru, Zdeněk Kopál, byl pozván na přednášky do Prahy. † J. Josten-Stein snaží se založit vlastní syndikát novinářů a vydal již přihlášky, na kterých stojí: „Kl přijetí doporučuje J. J.“. † Dne 13. II. tr. byl v Záhřebu pohřben se všemi církevními poctami kardinál Alojz Štepiňák (62). Na generálním shromáždění německé sekce „Evropské výzkumné skupiny pro uprchlické otázky“ dne 9. I. tr. v Bad Godesbergu byl do vědeckého kuratoria zvolen místopředsedou opět prof. dr. R. Wierer. † Roderich Meazel, býv. čs. tenisový reprezentant, byl kmotrem dcery českého exulanta, cestovatele dr. J. Bromy. † V bonnském parlamentu byla utvořena pracovní poslanecká skupina pro východní otázky; předsedou se stal soc. dem. W. Jaksch. † V Collingwoodu (Kanada) oženil se Zdeněk Tupy se sl. R. Sasnovskou. † Exulant prof. Míla Hronek, provázel, jako osobní sekretář biskupa Pereze z Comodoro Rivadavia na vizitačních cestách po Patagonii a Ohňové zemi. † Inž. Jaroslav Podhajský reemigruje z Brazílie do USA. † MUDr. M. Chvojková z Buenos Aires obdržela místo lékařky v ne-

(pokračování na str. 6)

Zrcadlo domova

V ČS. OBCHODECH

PŘEDVOU

„Nemohla byste si, prosím, trochu změnit výraz tváře, to dítě se vás bojí...“

Některá úmrtí

V Praze zemřeli: V. J. Procházka (71), býv. nakladatel, prof. JUDr. A. Štafl (56), akademik Fr. Klockner (78), MUDr. J. Tůma (88), Adolf Hruška, plk. v. v., PhDr. Vlad. Panovský, MUDr. Přenosil, zub. lékař, inž. K. Zita (77), JUDr. Z. Humplik, Ot. Hrabě, redaktor, Msgr. Otakar Vošahlík, kanovník na Vyšehradě, inž. arch. Břet. Storm (52), prac. Státní památkové zprávy, JUDr. K. Landa (59), Pavel Šmelhaus, býv. restaurátér, E. Antišek, stavitel v. v., arch. L. Kysela, R. Rechner, býv. klenotník, K. Jiše, novinář, Ant. Mrzena, dr. R. Turčín, JUDr. Vojtěch Dolejší (84), Jan Kuliš, býv. ředitel, inž. J. Vavřín (64), Jar. Čihák, řed. poj. v. v., Frant. Stehlík, řed. v. v., J. Šima (73), soudní rada v. v., Ad. Kapounek, hudebník v. v., Fr. Hlavý, býv. knihkupec, JUDr. Fr. Mareček, zem. soudce v. v., dr. inž. O. Valenta, Al. Voráč, přednosta pojišťovny v. v.

R. HRDINA

Rudolf Hrdina zemřel doma v ČSR. Vzpomínáme na průvníky a filosofy neuzítelné, proč by exil nemohl slyšet něco o českém vynálezci? R. Hrdina byl tkadlec. Pak si postavil dvě dílny v Červ. Kosteletci, pohon měl elektrickým motorkem a tkal plátna pro červenokostelecké hadráře. A jak tak tkal, řekl si, že by se nasukování cívek do člunku mohlo dělat nějak mechanicky. Po dlouhém přemýšlení vynalezl speciální nárazník nebo dotykač, kterým po vyjití útku na cívce narazil do člunku novou cívku, aniž by stav ztratil obrátky aneb aby tkadlec musel stav zastavit a měnit člunek. Pracně a s finančními obtížemi zmontoval plnoautomatický stav. Továrník Bondy z Jaroměře jej ocenil a zakoupil automaty. Hrdina vynalezl patentuje postupně ve všech státech. Nechá si ve mzdě vyrábět nástavový automat a když jeho stavby budí údiv a firma Sochor ve Dvoře pracuje ve výzkumné tkalcovně na čtyřiceti stavech s jedním tkalcem, je otevřena cesta do světa. Hrdina kupuje starou Hirschovu továrnu na obuv v Týništi, mění ji na skvělou výrobu Hrdinových stavů, které jdou do světa a jsou pro ČSR úžasnou reklamou. Nemají takřka ani konkurence ve stavech Roscher, Gellag, Picanol atd.

Hrdina kupuje vilu v Hradci Králové, kde zároveň zřizuje kreslárnu pro nové návrhy textilních strojů. Opustil Červ. Kostelec se svými šesti dětmi a jedním synem; opouští město, kde na radnici, jako zástupce lidové strany, skutečně bojoval. V Hradci Králové nepracuje však dlouho. Přichází osvobození a „revolucionáři“ s komunistickou mocí zabrali továrnu, zabrali vilu a honili pana „továrníka“, který nikoho neošidil a který, vypracovávaje se z malých poměrů, pracoval pro slávu ČSR.

V nervovém zhroucení odjíždí do Mar. Lázní a známí jej vedou, vlastně táhnou, do exilu. Neubelel se v cizině ale bez zlosti řečí, nebyl vstupu vymáhat sám pohledávky u zahraničních firem a jím pověřeni zástupci jej okradli. Jak jeho tragédie z německého tábora pokračovala, nevíme. Došla nás však zpráva, že zemřel, a že zemřel doma, kam se šel, všim zklamán, vrátil. Několik jeho dětí je tam ve vězeních. On bude nyní odpočívat v zemi své vlasti, pro kterou, jako pokorný služebník Boží, tolik pracoval.

J. Jindra

NÁR. FRONTA OPĚT SPOLUPRACUJE?

„Svobodné slovo“ z 15. prosince mr. a „Mezinárodní politika“ z února tr. útočí na vydavatele „Bohemia“ a na „Sdružení českých demokratických federalistů“ a obviňuje je z revanšismu a finanční závislosti od sudetských Němců. Podobnou nehoráznou nepravdu tvrdí rovněž australský „Hlas domova“ a clevelandský „Nový svět“. Zeby opět jedla společná akce s Prahou?

Z DOMOVA VE ZKRATCE

Severomoravské město Jablunkov (5300 obyvatel) slouží se s obcí Návší (3800) a Boco-novice. V Vlašimském podniku ESO začal s výrobou malých aut (vozítek), které jsou určeny jen pro invalidy a budou se prodávat po 12 000 Kčs. V ústavu jaderné techniky v Reži byl 19. II. tr. dán do provozu první čs. cyklotron. Podle NYL nabízejí banky Itálie, NSR, Belgie a Francie Československu dlouholeté úvěry na financování dodávek strojů, které ČSR potřebuje ke splnění třetí pětiletky. Ve výzkumném ústavu v Leuanech byly vyzkoušeny tři prototypy virtuálního HCE čs. výroby; váha 1360 kg, rychlost 130 km za hod., stoupací rychlost 5 m za vteř. do výše 4200 m, dolet 320 km. Plán průmyslové výroby v lednu tr. byl splněn jen na 99,2%, ale výroba má být o 7,1% vyšší než v lednu 1959. Melantrich vydal sborník o „Úloze býv. strany nář. socialistické“, ve kterém br. Neuman, Mátl, Fiala, Klinger, Šlechta, Koktán aj. odsuzují politiku této bezpečnostní strany v I. republice a po II. svět. válce; jistě to nedělá téměř byv. funkcionářům a přátelům dr. Zenkla zvláštních potůžků – vždyť jeden slouží za ruble a druhý za dolary. Novým sovětským velvyslancem v ČSR byl jmenován Michail Zimjanin; dosavadní vyslanec I. Grišin byl bez udání důvodů odvolán. Pro rozšiřování letádků, v kterých byl mj. oslavován kancléř dr. Adenauer, byli v Liberci odsouzeni: J. Eliáš na 5, J. Kykal a G. Petrovič na 3 roky vězení. Rada členů Čs. obce židovské obdržela koncem mr. Dukelské pamětní medaile za účast na vojenských akcích v čs. zahr. armádě pod vedením gen. Svobody. MUDr. J. Chvojka, odsouzený v r. 1945 v Praze na doživotí, byl po deseti letech z vězení propuštěn a vykonával lékařskou praxi v Mostě; v r. 1959 byl však pro protistátní činnost opět zatčen a odsouzen na 20 let. Dne 18. 2. tr. byl předsedou Nář. shromáždění zvolen opět Zdr. Fierlinger; místopředsedy: Jozef Valo, A. Hodinová-Spurná, dr. D. Polanský, A. Fiala a A. Zíak. Hlavní představitel čs. neurochirurgie jsou prof. dr. V. Rapant a MUDr. B. Zapletal. V Praze byla vydána „Hnědá kniha“ o „minulosti“ prof. dr. Th. Oberländera. Inž. Vladimír Hlaváček, stavitel z Prahy 7, který, podle „Práce“, si dělal seznamy komunistů, byl odsouzen podle nové taktiky ne pro protistátní činnost, nýbrž pro zpronevěru a daňové podvody na 9 let a ke ztrátě celého majetku; Hlaváček prý zaměstnával 30 lidí „na černo“ a v r. 1957 měl mít obrát přes 3 milióny Kčs. Rektorem university v Brně byl jmenován prof. dr. T. Martinec, rektorem brněnské techniky prof. inž. arch. Meduna. Noví vysokoškolsí profesori: inž. M. Bartuška, strojař, inž. R. Bretschneider, cukrovarnictví, dr. V. Honig, patolog, inž. L. Linhart, estetická ideologie filmu, inž. dr. C. Stoll, vod. energie, dr. L. Varel, filolog, inž. dr. Veverka, vys. napětí a doc. dr. A. Závodný, čes. literatura. V kraji Liberec je též.

Konečně! Cigaretová automaty už fungují bezvadně.

AKCE PRAŽSKÝCH KOMUNISTŮ

(pokrač. ze str. 1)

V navazování hospodářsko-politických styků je nyní na řadě Tunis, jehož delegace navštívila zač. března Prahu, dále samozřejmě Guinea, kde právě hostuje čs. vládní delegace a Irak. Navázání diplomatických styků s Nepálem doplňuje jen obraz intenzivního pronikání komunistů do afro-asijského prostoru.

Zasedání kom. bloku v Moskvě nepřineslo sice nic pozoruhodného, zdá se ale, že KSC dostala z Kremlu pokyn, aby pomohla vychovávat „polské soudruhy“. Již 8. 20. února tr. byla v ČSR státní delegace Polské sjednocené dělnické strany, aby se poučila u expertů ČSR.

Pražští soudruzi věnují se však nejen výchové východních a barevných komunistů, nýbrž i komunistů západních a převzali např. patronát nad španělskou KS, která nedávno uspořádala v Praze svůj kongres.

Na kolbišti mezinárodní politiky nechce Praha zůstat pozadu. Odvážně žádá pro svého zástupce při ONS, inž. J. Noska, místo předsedy na příštím generálním zasedání. Zúčastňuje se právě zahájené odzbrojovací kon-

ference v Ženevě, v UNESCO se snaží docílit větších pozic a zřídka si nechá ujít na Západě některou vědeckou konferenci, kam by nevyslala své odborníky. * * * Také naši krajaňskou obec v zahraničí ne-nechávají pražští komunisté v klidu. Finanční zřizování nových krajaňských středisek (např. „kalifornské divadlo“ v Chicagu), kumpuji krajaňské i některé exilní úsk inzerce, zachraňují subvencemi krajaňské listy před likvidací, podporují české školy, české knihovny apod. Pražský „Čs. ústav zahraniční“ stupňuje své snahy v navazování kontaktů se starousedlíky a mnohý krajaňský funkcionář byl již v Praze poštěn a zpracováván. Na letošní „Spartakiádu“ má přijet do Prahy přes 6000 krajaňů ze západních zemí a to 2500 z USA, 2500 z Rakouska, 1000 z Francie a další z Austrálie a Již. Ameriky. Celá řada krajaňských i exilových časopisů propague velkými inzertami zájezdy do ČSR a často nyní čteme, vedle protikomunistického článku, pozvání na komunistickou „Spartakiádu“.

SPORT

ČSR získala na zimní olympiádě jen jednu stříbrnou medaili za umístění K. Divína na 2. místě v krasobruslení mužů. Ostatní umístění: krasobruslení žen: 4. Mrázková, sružený závod lyžařů: 18. Melich, 15 km lyžařů: 38. Čilič, 30 km: 39. Čilič. Čs. hokejisté se umístili na 4. místě a dosáhli ve finále tyto výsledky: s SSSR 5:8, s Kanadou 0:4, se Švédskem 3:1, s NSR 9:1 a s USA 4:9. Hokejové mužstvo ČSR sehrálo v USA a Kanadě tyto zápasy: s universitou Minnesota 2:3, s Warroad Lakers 7:3, s Bombers Butte 22:3, s USA 3:4 a 5:5, v předzápasech olympijského majáje s USA 5:7 a s Austrálií 18:1. Dale s Windsor Bulldogs 4:8, s Whitby Dunlops 2:6 a s Kitchen Waterlool Dutchmen 5:6.

TABULKA I. LIGY HOKEJE V ČS

1. CH Brno	22 19 1	2 122:46	36
2. St. Bratřislava	22 10 0	6 125:79	32
3. Dyn. Pardubice	22 11 1	7 96:77	28
4. Sp. Sokolovo	22 12 1	8 49:57	25
5. SONP Kladno	22 12 1	9 105:90	25
6. Spartak Plzeň	22 11 2	8 81:77	24
7. Dukla Jihlava	22 9 5	8 81:86	23
8. St. Litvínov	22 10 0	12 74:113	20
9. VTZ Chomutov	22 7 4	11 61:76	16
10. Spartak Brno	22 3 13	54:80	14
11. TŽ VŽK	22 3 14	53:81	13
12. Slavia Opava	22 2 10	48:128	6

Výsledky prvního kola Státní ligy kopané: Stalingrad Praha – Dynamo Praha 3:3 (nedohráno pro zřízení tribuny), Sn. Bratislava – RH Bmo 2:0, Ilradec Král. – Spartak Praha 2:0, Dukla Praha – Dukla Pardubice 7:0, Přerov – Tmava 3:2, Ostrava – RH Bratislava 2:1. Olympijské mužstvo ČSR – Linzer ASK 3:2, Boxer ČSR – Rakousko 20:0. V zimní přestávce byli fotbalisté Sn. Bratislavy na zájezdu v Africe (mj. s Guineou 4:1 a 7:2), Stalingrad Praha v Turecku (mj. s Besiktas 2:1, s Galata Seray 2:1, KB Istanbul 1:0), RH Bratislava v Itálii (s Reggiao Calabria 3:0, s repr. XI. Itálie 0:2), Dukla Praha v Libanonu 4:1 a se RC Beirut 8:0, dále Sp. Tmava v Sudanu, Habaši a Egyptě (mj. s Kahrírou 1:1, s voj. XI. Addis Abeby 5:2, s Agzyta 2:1. Házenkáři Dukla Praha byli poraženi Dynamem Bukarest 22:23 a tím vyřazeni z Evropského poháru. Házenkáři Prahy vyhráli turnaj házené před Dánskem, Švédskem a NSR. 4. juniory v košíkové: Dusseldorf – ČSR 58:93. 4. St. Orbis prazil v Evropském poháru košíkové Uranii Ženevu 62:54 a 80:74 a postoupil do dalšího kola. 4. Olga Nejedlý je nyní trenérem Sp. Přibram a S. Cambal Baniha Přibram. Na návrh byv. atlety z Mor. Slávie T. Salého, má se letos konat utkání starých atletů Prahy s Bmem. V přespolním běhu v San Sebastianu umístil se Jurek na 2. a Bohaty na 3. místě. Tréner Dynamo-Praha Riegel byl odsouzen na tři a půl roku žaláře pro styk s přítelem-uprchlíkem při zájezdu v Anglii. J. Paráček, známý brněnský sportovec, vydal knihu povídek „V druhém poločase“. Spartak Brno ZJ Svermy, který hraje v divizi (býv. SK Židenice) je trénován Svatoslavem Vrbkou. V Kanadě žijící krasobruslařka Jarmila Pachlová přešla k profesionálnímu a působí též jako instruktorka v Davosu. J. Mašek napsal knihu historie SK Židenice. V ČSR je registrováno 377 622 sportovců, z toho však jen 31 907 žen; nejvíce je fotbalistů (220 300) a hokejistů (33 196). V Praze zemřel J. Čada (78) býv. český reprezentant ve sportovní gymnastice a mistr světa v r. 1907.

ŠACHOVÉ ZPRÁVY.

V šachovém turnaji v Hastings umístil se český exulant hrávající za Anglii, mistr C. Kottanauer na 4. místě. Mistrovství SSSR v Leningradě pro rok 1960 vyhrál velmistr W. Kortšoj před Petrosjanem a Gellerem. Novým přeborníkem Prahy se stal Vlastimil Janša, který se naučil hrát šachy když mu bylo 9 let v nemocnici; vedle šachu je jeho oblíbeným sportem kopaná a hraje za Dukla TJ Praha. Polofinále čs. mistrovství žen: Brno – Ehretová 9 bodů, Chalupová 7 1/2; Bratislava – Kirchnerová 8 1/2, Knapová 8; Klatovy – Barošová a Demováková 7 1/2, Pídlava 6 1/2 atd. Mistrovství světa v šachu žen vyhrála opět Byková z SSSR. V mistrovství ČSR pro rok 1960 zvítězili Fichtl a Ujtelka 12 1/2, Hott 12, Jansa a Mareš 11, Reifř, Kozma, Opočenský, Alster, Ježek atd. V mistrovství žen zvítězila Ehretová před Prášilovou a Suchou.

Výsledkem pražské aktivity v krajaňském prostředí na Západě je poněkud infiltrace krajaňského života, která přináší nový boj starousedlíky a exilních antikomunistů, a to nejen s komunistickou Prahou, nýbrž i s přívrženci Prahy na půdě Západu.

Pražští komunisté si připravili obsáhlý program a plánují i do daleké budoucnosti. I Západ bude jednou donucen rozvážně a odhodlaně plánovat a podle toho jednat, bude-li se chtít vysříhat mnohých nepřítelů. Pro exil platí totéž ještě naléhavěji.

Jednou větou . . .

(pokračování ze str. 4)

mocníci Woodlawa v Chicagu 37. 4. Baťovy závody v Chile mají již 70 vlastních prodejen. 4. Býv. živnostník Jos. Kučera pracuje čile v krajauském prostředí ve Washingtonu D. C.; Miroslav Švestka se dočasně zdržuje veřejné činnosti, která ho zatím stála mnoho času i peněz. 4. Uprchlík Gl. z Brazílie přesídlil do New Yorku, kde v beznadějně bídné a sobeckosti sytých krajanů spáchal sebevraždu. 4. Katolíci Slováci v USA protestovali proti vydání amer. pošt. známky s obrazem TGM a předseda Slovenské ligy F. Hrobák vydal brožuru „Masaryk? – Champion of Liberty?“, také deník amerických Němců „Abendpost“ zaujal k vydání známky s Masarykem negativní stanovisko, k čemuž se přidaly sudetskonecké organizace v USA, američtí Maďari a „California Staats-Zeitung“. 4. J. Josten-Stein chce navštívit v nejbližší době Bonn a navázat kontakty s německými místy; jeho ochránce Lord Birdwood stal se předsedou Spolku pro britsko-německé přátelství. 4. ThDr. Petr Lekavý, býv. náměstek předsedy Nár. výboru v Brně, působí na farmě v Warsaw v North Dakotě, USA. 4. Dne 13. února tr. zemřel v Mnichově na srdeční mrtvici ředitel Jiho-východního institutu prof. Dr. Valjavec (50). 4. V USA zemřeli: Karl Petschek, býv. průmyslník a bankéř, Edv. Režábek (59), předseda vydavatelství „Hlasatel“ a Frank Kubát z Hindale, mecenáš čs. krajauských organizací. 4. New Yorkské listy knižněji zobrazují TGM na amerických známkách: „s nepřirozeně dlouhou hlavou a vysedlou bradou a s plnovousem, začínajícím hned u ušních bolců, ač víme, že TGM nosil vousy jen na bradě“; také název „Patricot“ se NYL nelíbí a chtěly by jej nahradit slovem „Liberator“. 4. „Večerní Praha“ přinesla ve spolupráci s navrátilcem-legionářem J. Bartošem reportáž o cizinecké legii. 4. Dr. J. Beran, vydavatel „Modré revue“, protestoval otevřeným dopisem, adresovaným předs. hollandské Federace pro pomoc uprchlíkům, dr. F. J. Verberkovi, proti způsobu vytvoření spolku emigrace z CSR pana dr. Remeše. 4. Zaměstnanec RFE T. měl značné potíže pro porušení zákona o nedovoleném přerušení tichosti. 4. RSC se teprve nyní, po desetileté zbytečné činnosti, odhodlala zřítit archiv exilu, který bude asi nejbohatší v oddělení kritiky RSC a jejich členů exilem z CSR. 4. „Svaz svobodného tisku“, jehož členem je rovněž „Bohemia“, vydal prohlášení odsuzující antisemitské výstředky a označil tyto jako akci centrální řízenou mezinárodními kruhy, které mají zájem o vyvolání nepokojů v záp. zemích. 4. Dr. St. Benda měl přednášku na sjednání nukleárních fyziků v New Yorku. 4. Na výroční schůzi spolku „Věmi zůstaneme“ byl zvolen v Chicagu předsedou J. Jakl, místopředs. dr. A. Hlebič a M. Majzl, tajemníkem dr. Lukeš. 4. Po dobu Chruščevovy návštěvy ve Francii bude asi 1000 exulantů z komunistických zemí internováno v hotellech a pensionech na Korsice; a to v tzv. „Světovém roce uprchlíků“. 4. Dr. E. Wolf z Prahy byl jmenován profesorem optiky na universitě v Rocheteru. 4. V exilu zemřeli: v Austrálii Vincenc Kopecký (47) a Gustav Hochwald, v Chile býv. předseda pražského fotbalového klubu AFC Bohemians Zdeněk Kalina, v Mnichově vedoucí zprav. odd. RFE Miroslav Ilmář (50), v Rakousku známý pražský architekt Václav Pilg (68) a pár Jan Dostál z Treboně. 4. Krajauský časopis „Nový domov“, který vychází v Kanadě, líčí N. Chruščeva jako opravdu mírumilovného vůdce SSSR, který se tím značně liší od bezohledného a agresivního Stalina. 4. J. Jelínek z USA je spolupracovníkem časopisu „Industria Sud Americana“ pro hladké a jacquardské tkačkovny; časopis vychází v Buenos Aires. 4. V Rad Kreuznach se oženil býv. člen LSCo Miroslav Hanžlák. 4. J. Pavlíček, číšník v New Yorku, byl během roku již dvakrát v CSR na návštěvě a vrátil se proto, že tam prý s ním nikdo nechtěl mluvit. 4. V. Krecl, býv. továrník z Cerv. Kostelce, nyní majitel textilní továrny v Montevideu, podstoupil operaci plíce. 4. Podlé „Nového domova“ byl zastřelen příslušníkem SNB navrátilce Václav Pondělíček z Hořovic, který dezertoval z čs. armády; Frant. Ilmář a Frant. Riečka byli zatčeni při novém pokusu o útěk do zahraničí a odsouzeni na tři roky nucených prací. 4. Podlé NYL je v USA dnes již jen 130 000 českých přistěhovalců, kteří ještě nejsou zamerikanizováni. 4. Gen. sekretář něm. Sdružení mladých křesťanských mužů (YMCA) G. Feuser bude se před dortmundským soudem zodpovídat za špatné hospodaření se svěřenými mu penězi; následkem toho má být omezena i výchovná činnost v úbořech, čímž by ztratili zaměstnání také někteří českí krajané. 4. „Modrá revue“ uspořádala dne 23. I. r. krajauský večer, za kterém promluvil N. Kopecký na téma „Úkoly a problémy exilu z CSR“, pěkného večera zúčastnilo se přes 40 krajanů včetně V. Pekelského. 4. Bohuslav Laštůvka dokončuje na chicagské universitě studium americké historie. 4. Bratři Kasové z Velvar pracují v kongresní knihovně ve Washingtonu D. C. 4. Dr. Ubří z RFE, dobře znatý u Vašatů, má také práci ve Vašatově restauraci

ARCHIV BOHEMIA

Je to opravdu velmi záslužná práce, kterou vyvinuli zakladatelé tohoto archivu. Ke zpracování a zkatalogizování materiálu tak obsáhlého je zapotřebí nejen mnoha času, ale i lidské upřímnosti a sebezapření ve prospěch dobra celku.

Útěchou těm, kdož založili, vedli a udržují tento cenný archiv, může být vědomí, že napomáhají tím jednak příštím historikům a kritikům třetího exilu, a jednak že se zasloužili definitivně o odstranění různých těch nánosů lží, legend, nepravd a polopravd, které nám bývají a ještě dnes jsou vnucovány, diktovány či obhajovány.

Ze byl tím také učiněn velký krok v celkovém boji proti komunistické stohlavé krvavé saní, je také již dnes jisté a prokazatelné. Potřebujeme nutně v zahraničí dobře vybavené a odborně vedené dokumentační středisko jako opěrný bod studií, redigování a psaní

vůbec. V archivu BOHEMIA již existuje. Je nyní o to jen naší povinností, abychom na něj pamatovali všemi po ruce jsoucími tištěnými nebo rukopisnými doklady, zprávami, zápisy, protokoly, fotografiemi, knihami, časopisy a jiným listinným materiálem. Mnohdy jeden jediný dopis, jedno jediné číslo určitého časopisu, pro jednotlivce bezcenné, nabude ceny zařazením do archivu, kde mnohdy doplní chybějící tam kus, scházející číslo novin, nebo neúplnou sérii důležitých dokladů pro historické bádání.

Nezapomínejte proto nikdy, probíráte-li svoji knihovnu, či dostanete-li nějaký písemný doklad dvojmo, poslat do archivu BOHEMIA vše to, co myslíte, že by jej mohlo doplnit, rozšířit, zcelit a zcenit a to v zájmu nás všech, v zájmu celku bojujícího, uvědomělého a na straně Pravdy jsoucího!

F. C. S.

15. „MUDROSLOVÍ“ Z EXILU.

Zjistil a sestavil ABY.

Odříkaného chleba největší kus, a pokrytec vytvále čeká, kdy může urvat krajíc největší.

Teprve v exilu naučil se mnohý český muž vážit si české ženy.

Přátelství je jako stříbro; musíš je jen ošetřovat, aby nezžerušelo.

Země-li ti tuž opravdový partner, s kterým děláš život v cizině, poznáš pak, jak málo jsi mu dělal radosti; proto tak učíš, dokud žije!

Když někdo pohrdne grošem, dej pozor, zda tě nechce okrást o tisícce.

Přísloví, „Jeden má rád holky, druhý zase vdolky“, znáš; proto se nediv, když Praha, v případě zájmu, hodí vhodnou udičku, na kterou mnozí zaberou.

Vyzývá-li tě někdo k obětem, zjisti si napřed u něho, co on sám obětuje ze svého.

Kdo lže, ten krade a kdo mluví pravdu, toho utlučou národní socialisté.

I slepicím se lidé podobají: dokud se sype zrní, zobou a hladou vejce.

Jsou dnes muži, kteří před zrcadlem cvičí kouzelné úsměvy a ovlivňují pohledy k vyvolání sympatií a pohody; neruší je však přitom, neboť budou zlí, že se prohlédli.

Lidé jsou takoví a takoví: někteří s hrůzou pomyslí na smrt svého bližního, jiní ji čekají s nedočkavostí, ve vědomí materiálního prospěchu, třeba ve formě dědictví.

Člověk, který se pohoršuje nad běžnými chybami lidí, je buď farizej nebo hlupák.

Kolem kucháře mnoho hladových najdeš; když se však nasytí, ohnou rty s poznámkou: „Vždyť je to jen kuchař!“

Kdo se ti začne vydávat za bratra, zjisti si napřed, jaký má poměr k svému vlastnímu bratru a hlavně si kup pancéřové brnění, aby tě nemohl přehnout do zad.

Jsou lidé, kteří bojují za společnou věc tak dlouho, dokud nemají příležitost založit si vlastní bankovní konto.

KOEXISTENCIÁLISTÉ V EXILU.

Máme je, nač to zapírat. Jsou soustředěni kolem časopisu „Svědectví“ a v posledním vydání (čís. 13) tvrdí se v redakčním článku, že kulturní a hospodářské dohody mezi Západem a Východem „ozdraví“ čs. hospodářství a novou krví rozproudí čs. kulturu – obě k prospěchu lidu i socialismu. Z toho jednoho citátu také vidíme, že ke koexistenci je nutno mít jeden předpoklad: hájit prospěch socialismu. Tam se již dnes opět dostal Pavel Tigríd, býv. redaktor lidoveckých „Obzorů“, pak ředitel čs. oddělení RFE v Mnichově a nyní šéfredaktor „Svědectví“. Tigrídovi podobné skoky mnoho potíží nečiní, vždyť má také značné zkušenosti z předválečných let, kdy byl spolupracovníkem (pod jménem Schönfeld) pražského prokomunistického časopisu „Leva kultura“.

Do „Svědectví“ přispívají: J. Horák (socialista), R. Lůža (socialista), J. Jonáš (socialista), J. Tumlitř (dř. RFE), dr. L. Radimský atd. Zvláštní zmínky zasluhuje spolupracovník „Svědectví“ J. Kolaja, který v r. 1948 z politických důvodů také uprchl z CSR. Má sice již americké občanství, ale i přesto jsou jeho cesty do CSR více než podivné. Na podzim mr. navštívil Brněnský veletrh, o čemž napsal do „Svědectví“ reportáž. Již v r. 1956 navštívil Prahu, kde se klidně oženil. Po svém návratu do USA vydal Kolaja prohlášení, že jeho žena byla zadržena komunistickými orgány v CSR a nemohla s ním odejít, neboť on přinevypověděl některým komunistickým „přáním“. Nové prohlášení o tom, že po několika měsících jeho žena do USA přece přijela, Kolaja již nevydal. Snad to bylo proto, že manželství brzy ztroskotalo, snad pro něco jiného. Ale Kolaja jel do CSR znovu.

„Svědectví“ je bohatě dotovaný časopis určitými americkými kruhy, které mají zájem, aby byl zasilán poštou do CSR. Vybraly si k tomu exilní zurnalisty určitého druhu, kteří bez ostychu doporučují čtenářům koexistenci a které nějaké protikomunistické zásady nezajímají.

MTP

F. C. Štěrba: NOVÉ TAJNOSTI PRAŽSKÉ

Ferdinův osud

Veleznáma figurka pražská „Ferda-sirky-Evropa“ byla nedílnou součástí idyllického pivovárku „U Fleků“ v Křemencově ulici v Praze. Méně známým však je již jeho nešťastný pokus o zamilování se do ženy. Ferda, ačkoli jen a jen prodává zapálek a nic více, nastřídal si během let slušné jmění, takže jeho úspory na vkladní knížce peněžního ústavu pražského vzrostly až asi na Kč 80 000. . . a to byly před válkou již slušné peníze. Ferda ale nebyl hezký – malý mužik, spíše pidimuž, pitvorně, zvrásnělý tvář, a nohy pokrvené do písemny O, to byl tak asi jeho vstupní dojem. Měl však peníze, a jen oay to byly, které se staly v nadhledem pro hezkou prodavačku z uzenářství. Začala Ferdovi dávat najevo, že není ji hostejný, a sem tam přihlazený navíc nějaký vůit nebo párek, či jiná pochoutka, měly to Ferdovi potvrdit. A Ferda, vida mladou, krásnou salámkařku. Ferdovy vrsky na čele se ještě více zaostřily, a na celé jeho tváři naskočilo mu jich nespočet. Čtěl si v prvním okamžiku zoufat. Běžel znovu na policii udát svoji bývalou žinku helmbrechtinou a dostat ji k soudu a do „basy“. Když byl však dosti brzy nato zahájen proces pro zcizení svěřených jí peněz, u Ferda již lítal svého unáhlení a svého udání. Živé sny na opuštěném Ferdově loži byly příliš bezké, aby mu daly zapomenout na Mánu. Zapřisahal se, že jí nechce ublížit, že jí odpustí všechno to, co mu ukradením peněz způsobila, prostě že ji má stále ještě rád, i když peníze ztratil. Při přelíčení sličná Eva, ja si jista silou svých slz i postavy, oblečená ve tmavém, před celým auditoriem se tak žalostivě rozplakala, že Ferda roztál, třebaže seděl v rohu v zářech, a všechno jí odpustil. Nabídl jí dokonce nové souzří, protože ji prý skutečně miluje a na osmdesátých penězích že mu vůbec nezáleží, to vydělá znova a znova prodejem sirek a piskáním hostům u Fleků do uší . . .

Chytrá Mánička však brzy dala najevo, že peníze Ferdovy jsou jí milejší než Ferda sám i s jeho výdělečným sirkovým košem. Peníze

+ ANNA ČERNÁ.

Dne 1. listopadu 1959 zemřela ve věku padesíti let manželka našeho přítele a člena Otakara Černého z Maichova. Anna Černá roz. Lullová z Ústí nad Orlicí, strávila svých posledních 22 měsíců života v nemocnici, kde rovněž zesnula. Byla dobrou ženou a věrnou pomocnicí svého, nyní opouštěného, manžela. Upřímnou soustrast panu Černému vyslovuje redakce „Bohemia“.

Ze skromných exilních prostředků dokončil se významným svá studií Lubomír Hykel. Dne 18. prosince 1959 byl graduován v Los Angeles na leteckého inženýra. Český exil včetně redakce „Bohemia“ gratuluje! Inž. Lubomír Hykel je synem českého obchodníka Ferd. Hykly v Toronto. Jeho matka zahynula v r. 1944 v koncentračním táboře.

GEN. FAUCHER

K poslednímu číslu „Bohemia“ bych Vás rád upozornil na jedno nedopatření: gen. Faucher nebyl francouzským charge d'affaires v Praze, ale náměstkem předsedy a později předsedou francouzské vojenské mise. V době bezprostředně před Maichovem se Faucher, který měl hodnost francouzského divního generála a pro Československo měl propůjčenou hodnost armádního generála, vzdal služby ve francouzské armádě a přihlásil se dočs. armády, na znamení protestu proti francouzské politice. Za války pak byl Faucher, (dokud ovšem Francie válčila) jakýmsi francouzským patronem čs. ozbrojených sil ve Francii, nevím ovšem, jaké přesně bylo jeho služební určení. Pamatuji se, že nás jednou navštívil v Agou a že si nechal nastoupit všechny důstojníky, kteří se mu česky hlásili – Faucher se naučil z svého pobytu v republice docela obstojně česky.

R. K., Londýn

Václav Sourek:

RUKA V RUKÁVĚ?

*Ať se někdo pokusí
v USA žít na Rusy!
Sám NIKITA sváru syt,
přijel prstem zahrozt.
V řečích řečnil o řečnění.
Pak děl: Spor se usmíř –
do svídní, gentlemani,
v pohostinné Sibíři!*

PROČ JEN LEVIČÁCI?

Když byl někdo komunistou, tak je přijatelný pro Washington a vezmou si ho do úřadu pro Radio Free Europe. Je-li někdo pravicek a rozhodný protikomunista, je nepřijatelný a budou mu činěny, aby se nemohl uplatnit, až do nekonečna těžkostí. Nedostane stipendium např. z Fordovy nadace, nedostane podpory pro studium historie nebo politického vývoje ve věcech . . .

Podívejme se jen, kolik levičáků Čechů pobírá státní nebo universitní plat z Washingtonu! Pravicek se může dostat jediné na katolickou universitu. Na jinou universitu jen tebdy, když je vynikajícím zvěrolékařem, inženýrem nebo vynálezcem na důležitém sektoru.

Toto jsou skutečnosti, které se nedotýkají jen nás Slováků nebo Čechů, totéž je rovněž s Maďary, Poláky atd. . . Všude je podporována talář vrstva, i když národ doma proti její ideologii pracuje.

Dr. M. Zibrín

HESLO MĚSÍCE:

KAŽDÝ ČTENÁŘ „BOHEMIE“ ZÍSKÁ ASPOŇ JEDNÉHO DALŠÍHO PŘEDPLATITELE!

BOHEMIA, list českého exilu. Majitel a odpovědný zástupce listu V. Pekelský, technické provedení Tamáš a Zemanova. Příspěvky ne navrácení a nebonorují. Poděpsané články, uveřejněné v tomto listu, nemají být vždy míněny redakce. Toto číslo vyšlo 20. III. 1960.

Hedakcion: Köln-Ehrenfeld, Hanscamnstr. 54-58, Tel. 55838, Verlag: BOHEMIA, Druck: BOHEMIA, Köln-Ehrenfeld, Glasstr. 11-13. Inhaber und verantwortl. V. Pekelský.

(Příště: „Případ O. Vránské“)